

KUR'AN'A GÖRE HUKUK DEVLETİ VE İNSAN HAKLARI

Prof. Dr. Yaşar Nuri ÖZTÜRK

Hukuk devleti meselesini çok çok genel hatları ile vereceğim. Bunun Kur'an-ı Kerim açısından "olması gereken" evrensel boyutlarına bir kaç cümleyle temas edeceğim. Ve onun arkasından hukuk devleti bünyesinde insan haklarının durumunu ele alacağım. Esasında hukuk devleti çok geniş mânasıyla insan haklarının işlerlikte/yürürlükte/korumada olduğu bir devlet demektir, bir zemin demektir, bir platform demektir.

"Kur'an'a göre" ifadesiyle konuyu sınırlıyorum.

Hukuk devleti anlayışında, hukuk hayatımızda Kur'an'ın kabullerini tamamen dışlamışız mânasında bir şey söylemek istemiyorum. Fakat herhalde iş, olması gereken noktada değildir. Zaten böyle bir mükemmelliği de insanoglu hiçbir devirde yaşamamıştır. Ama bir noktayı daha tesbit etmek mecburiyetindeyiz: Bu gün dünya yüzünde Kur'an'ı iman realitesi olarak kendisine rehber edinmiş kitleler içinde, olabileceğin en iyisi, bizim insanımızdır, bizim ülkemizdir. Bunu bir defa baştan bilelim. Ve bilelim ki, Hz. Peygamber'in bu âlemden ayrılışından soma Kur'an hiçbir şekilde insan hayatına bütünü ile girmedi. Belki hiç girmeyecektir. Bilmiyoruz. Fakat Kur'an'ı tebliğ eden Hak elçisinin bu âlemi terk edişinden itibaren felsefede ve hukuk felsefesinde "**Medîne-i Fâzıla**" (Erdemli Şehir, ideal toprak, ideal ülke, ideal toplum) asla olmadı. **Medîne-i Fâzıla** -felsefe tarihinde bazı eserlerin de ismidir- **Medine'tür-Resul'dü**, Hz. Peygamber'in şehriydi. Orada, tâbir caizse bir mânada bir site devleti, örnek bir ülkeyi insanlığın önüne koymuştu Hz. Peygamber.

O Medine'tün-Nebi veya **Medîne-i Fâzıla**, başındaki **Hak elçisinin** bu âlemi terk edişinden sonra **Medîne-i Fâzıla**'lığını azar azar, basamak basa-

* İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı.

mak kaybetmiş ve nihayet bu günlere gelinmiştir. Bu gün Kur'an'ın insan hayatına vermek istediği değerlerle, insanın Kur'an'dan hayatına soktuğu değerler arasında çok korkunç uçurumlar vardır. Eleştirileri yaparken bunu bileceğiz, fakat bu eksiklikler içinde Türk insanının, olabileceğin en iyisini koruma, götürme ve sahiplenme noktasında olduğunu da bileceğiz. Yani bizim din meselesinde eksiklerimiz, noksanlarımız, Kur'an perspektifinden bakıncadır. Başka kitleler açısından baktığımız zaman, bizim eksiklerimizi görmeye sıra gelmeden kıyamet kopar. Arada o kadar fark vardır. Yani bize sıra gelmez. Bunun bir mânası da şudur. Bu din meselesinde yer yüzünde hiçbir kitlenin bize şampiyonluk taslamaya hakkı ve yetkisi yok. Çünkü, kelin ilacı olursa kendi başına sürmesi lazım. Ama bizim eksiklerimiz var. Onları kim düzeltecektir? Ne şu coğrafya, ne bu coğrafya; onları Kur'an düzeltir. Başka bir kuvvet veya anlayış değil.

Hukuk devleti deyince ne anlıyoruz? Birkaç cümle ile bunun yapısal özelliğini vermek lazım. Hukuk devleti, kanunlarla yönetilen ve çıkardığı kanunlara bizzat kanunları ortaya koyanların da uyduğu bir devlet demektir. Hukuk devleti sadece kanunları olan devlet değil... Kanunsuz hiçbir devlet yok. Firavun'un da yönetiminde kanunları var. Hukuk devleti, bizzat devletin de kanunların denetiminde, onlara bağlı ve bağımlı olarak icraatta bulunduğu, sultayı kullandığı bir anlayış ve bir devlettir.

Bunu sağlamak için, bu noktadan insanlığa bir perspektif vermek için Kur'an'ı Kerim "sırat-ı müstakim" meselesini gündeme getirirken ilginç bir tesbitte bulunuyor. Biliyorsunuz sırat-ı müstakim; her şeyin kıvamında olduğu hakikat yolu, realite yolu, denge yolu, mutluluk yolu demektir. Kelime anlamıyla herşeyin kıvamında olduğu yol demektir. Kur'an-ı Kerim, mensuplarından her gün Cenab-ı Hakk'a "bizi sırat-ı müstakim üzerinde tut" diye dua etmelerini istiyor. Fakat başka bir şey var Kur'an-ı Kerim'de, dikkat edin.

Cenab-ı Hakk, insanı üzerinde olmak için niyazda bulunmaya çağırdığı sırat-ı müstakim'i bizzat Allah'ın da takip ettiğini söylüyor. Hûd Suresi'nde gayet açık ifade edilmiştir: "Hiç şüphenez olmasın ki, benim Rabbim sırat-ı müstakim üzeredir." (Hûd, 56) Hz. Peygamber'ü sözünü bilirsiniz, "Allah'ın ahlakı ile ahlaklanm." Bu nedir diye insanlar düşünür. Biz de düşünmüşüzdür. Yani Kur'an-ı Kerim insana önerdiği ahlakı bizzat Cenab-ı Hakk'ın "Sünnetullah" halinde kendisinin yaşadığını söylüyor. Bu kadar açık. Yani Cenab-ı Hak bile insana önerdiği şeyi bizzat kendisi yaşıyor. Cenab-ı Hak aklınıza gelebile-

cek bütün piramitlerin tepesinde olduğuna göre aşağıya doğru hangi zeminde ve boyutta olayı ele alırsanız alın, insana birey ve toplum olarak dikte edilen şeyleri bizzat dikte edenlerin de aynı şekilde yaşayıp yaşamadıklarını takip etmek zorundasınız.

Bence hukuk devletinin ilahî prensipler açısından bağlı olduğu zaman üstü boyut ve mânâ burada vardır. Hukuk devletinde bizzat devlet, yürürlükte olan kanunlara uyar. O kanunlar, o devlet o kanunları çıkardığı halde devleti de murakabe eder, devleti de hizaya getirir, devleti de hesaba çeker. Yoksa her kanunu olan devlet hukuk devleti olmaz. Kanunlara riayet eden devlet, kanunlara göre iş yapan devlet, kanunlara göre yaşayan ve yaşatan devlet hukuk devleti olur. İlk tesbit bu.

İkincisi, bu kanunlar hukuk devletine, hukuk devleti olma vasfını veren temel kanunlar- biz bunlara "hukuk devletinin normatif güvenceleri" diyoruz, prensipal güvenceleri diyoruz, hukukî güvenceleri diyoruz- o ülkedeki bütün hukuk hayatına egemen olan temel prensiplerdir. Bu normatif güvenceler, prensip halindeki güvenceler de hukuk dilinde "anayasa" ile ifade edilir. Bunların kümelendiği yer anayasadır. Ve hukuk devletinde, hukukun ve devletin üretmek ve yaşatmak zorunda olduğu adaletin zaman üstü prensipleri, değişmez ve değişmesi teklif dahi edilemez prensipler halinde anayasada yer alır. Bütün anayasalarda bu vardır. Bunların değiştirilmesi dahi teklif edilemez. Bunlara bir mânâda biz "hukukun olması gerekenleri" diyoruz.

Kur'an-ı Kerim bu, "olması gerekenleri" tesbitte evrensel hayat realitelerini, insanın bağlı olduğu varlık kanunlarını ifade eden prensiplere atıf yapar. Bunlara "kelimetullah" diyor Kur'an-ı Kerim. Yani Allah'ın kelimeleri. Bunların hukuk alanına taalluk edenlerini "adi" (genel adalet) kelimesi ile ifade eder. Bilim alanına taalluk edenlerini "sıdk/doğruluk/gerçeklik" kelimesi ile ifade eder. Ve prensibi şöyle verir: "**Rabbinin kelimesi/sözü, adalet ve doğruluk olarak, gerçeklik olarak tamamlanmıştır.**" (En'am, 115) Evrensel, değişmez prensipler tamamlanmıştır. "**O'nun kelimelerinin değiştirilmesi söz konusu değildir.**"

Hukuk devletinde bu yapısal özelliklerin korunması için başka güvenceler de vardır. Anayasanın bizzat kendisi güvence altına alınır. Kanunların anayasaya aykırı olmaması güvence altına alınır. Bunun da ilahî prensipler halinde kaynakları Kur'an-ı Kerim'de var. Değişmez prensip en tepede, en üsttedir." (Tevbe, 40) Zamana ve zemine göre, şartlara göre değişebilecek kurallar o de-

ğışmezler'e göre ayarlanacaktır. Yani üst ve astlar vardır. Üst bir tane. Çünkü tevhidde iki, üç, dört, beş olmaz. Hukuk devletinde bunu anayasa yapıyor fakat anayasayı da delinmekten, oyuncak haline gelmekten koruyacak bir takım tedbirlerin getirilmesi lazım. İşte anayasada bazı maddelerin değışmezliği, değışmenin teklif edilmezliği ve kanunların anayasaya uygunluğunun denetimi, Anayasa Mahkemesi buradan doğmuştur.

Aksi takdirde, şekli mânada, normatif görüntü bazında hukuk devleti en ideal şekilde olur, maddi mânada, fonksiyonel mânada zulüm başını alıp gidebilir. O bakımdan bu tedbirler alınıyor. Nihayet Montesquieu (ölm. 1755)dan beri, büyük Fransız ihtilalinden biraz önceki zamandan başlamak üzere kuvvetler ayrılığı (séparation des pouvoirs) prensibi... Yasama, yürütme ve icranın bağımsızlığı. Çünkü insanoğlu kuvveti kanuna vererek mutlu olacağı yerde, kanunu kuvvetin eline vererek toplumu mahvedebilir. Kanunun topluma hayır getirmesi için kuvvetin kanunda olması lazım. Eğer bunu sulandırarak kanunu kuvvetin eline verirseniz, kağıt üzerindeki kanunlar orada durur ve kitle zulmün pençesinde kıvrınır. Nasıl yapacağız? İşte kuvvetler ayrılığı prensibi bunu sağlamada atılmış bir adımdır. Ne derecede başarılı oluyor, o tartışılır tabii. Ama prensip olarak insanlığın adalet adına en saygı değer tesbitlerinden biridir. Bizde bu da var, Allah'a şükür... Nasıl işliyor? Onu tartışacağız; o ayrı.

O halde hukuk devletinin temel değerleri veya hukuk devletinde değerler felsefesinin üzerine oturduğu omurga, esas bakımından ilahî prensiplere bağlıdır. Şimdi demokrasi, hukuk devleti anlayışı, insan hakları gerilere doğru götürülürken bir yerde eski Roma'ya, bir yerde eski Yunan'a uğruyoruz. Özellikle demokrasi, Platon'a kadar gidiyor. Yalnız orada bir şeyi unutmayın. Acaba oralarda bu prensipleri yakalayanlar ve insanlığın önüne çıkaranlar, bunları nerelerden aldılar?

Kur'an-ı Kerim'in tezi, bunların hepsinin peygamberlerin getirdiği ilahî mesajın bizzat kendileri veya kırıntıları olduğu merkezindedir. İslam imanının çocukları olarak bunu unutmaym. Tarihin filan devrinde bu görülmüştür, işte oradan geliyor bu günlere dendiği zaman, hemen ret veya kabul hükmü vermeyin. Çünkü tarihin filan devrinde eski Mısır'da, eski Yunan'da, eski Roma'da diye lanse edilen şeyleri, karıştırdığımız zaman hakiki fikir adamı, ilim adamı, soylu düşünce adamı sıfatı ile karıştırdığımız zaman, son tahlilde peygamberlere çıkarırız. Kur'an-ı Kerim işte bunun içindir ki, insanlığın bütün mirasını pey-

gamberlerin mirası olarak görüyor ve kucaklıyor. Kendi getirdiği dinin adını, ilk insandan bu güne kadar gelmiş bütün peygamberlerin mesajlarının ortak adı olarak kullanıyor.

Şimdi Müslümanı öyle bir bağnazlığın içine ittiler ki Müslüman: "Şu kavram milattan önce şu yüzyıldan geliyor" dendiği zaman Allah'ın birliğinden de bahsetse buna karşı çıkıyor. Niye karşı çıkıyorsun? Milattan önce Allah'ın kanunları işlemiyor muydu? Peygamberlik işlemiyor muydu? Milattan önce Allah'ın dini tebliğ edilmiyor muydu? Platon: "Hukuk devleti ve demokraside esas prensipler idealardır" diyor. Platon: "İdealizmin bağlı olduğu zaman üstü realiteler, ideler veya idealar Allah'tan gelir" diyor. Nereden buldu bunu Platon? Platon'un peygamber olarak Kur'an'da ismi geçmiyor. Nereden aldı bunları? İlahî tebliğ bütün zamanlarda ve mekânlarda insanlığa ışık tuttu. Bundan Platon da yararlandı, Sokrat da yararlandı, Montesquieu da yararlandı. Kimi itiraf etti. Kimi itiraf etmedi. Kimi çarpıtarak bunu intikal ettirdi kendi düşünce sistemine, kimi çarpıtmadan intikal ettirdi. O bakımdan Muhammed Hamidullah'ın -Allah rahmet eylesin- çok haklı olarak söylediği gibi, biz Hz. Peygamber'den önceki zaman dilimleri içinde insanlığa düşünce ve bilim mirası bırakmış insanları bir kalemde ne başüstü kabul, ne de ret gibi bir yöne gidemeyiz. Bunların hepsinin az veya çok ilahî vahyin getirdiği ışıktan beslendikleri muhakkaktır. Bazılarının peygamber olması muhtemeldir. Şimdi demokrasi düşmanlığı yapılan zeminlerde: "Bunlar bizim ulemamızın kitaplarında yok, o halde atın gitsin." derler. "Kendini bil" prensibi de var eski Yunan'da. Karşı çıkıyor musun? İslam'ın benimsediği temel prensiplerden biridir. Sokrat onu nereden aldı? Sokrat onu arpa tarlasında yetiştirmedir.

Muhammedî devir öncesi vahyin serpintileridir onlar, aldılar. Çünkü Kur'an'ın ifadesiyle hak ve ışık yalnız Allah'tan gelir. Her devirde öyledir. Rabb'den gelen bu nasip üzerinde kimsenin hegemonya kurmaya hakkı yok. Rabb'den gelen ışığı farkında olarak veya olmayarak dünyanın herhangi bir yerinde herhangi bir insan veya topluluk yakalayabilir. Allah'ın kanunları buna karşı değildir. O bakımdan hukuk devletinin hangi sisteme baş vurursanız vurun, hangi anlayışa baş vurursanız vurun, zaman üstü prensiplerini irdelediğinizde bunlara idealar deyin, bunlara değişmezler deyin, bunlara hukukun olması gerekenleri deyin, bunlara temel değerler felsefesinin dayanakları deyin veya benim gibi bunlara ilahî prensipler deyin hepsinin kaynağı peygamberlerdir.

Şuraya getirmek istiyorum. Hukuk devleti dediğiniz zaman, bunun insanlığa hayır getiren bir boyutta yakalanabilmesi için ilahî bir bilgi kaynağından beslenmesi lazım. Ne yapacaksınız? Bizim bir hukukçu şairimizin fevkalade güzel tesbiti ile -ki bu hukuk devletinin de temel vasfını verir- "**Hakk-ı zat için zatı Hakk'ı esas almak**" gerekir. Hakkı zat, kişinin hakkı, insan hakkı veya bugünkü deyimle insan hakları. Kişinin hakkı için, insan hakları için, **Zat-ı Hakk'ı**, **Cenab-ı Hakk'ı** merkeze oturtacaksınız. O halde biz, şunun adını bir başlık halinde koyalım. **Hukuk devleti, hakk-ı zatı, Zat-ı Hakk'ı gözardı etmeden yakalamayı esas alan bir anlayışın devletidir.**

XVII. yüzyılın büyük İslam düşünürü **Molla Sadrâ** (ölm. 1050/1640), bu **Zat-ı Hakk'a** dayandırılan ölümsüz hukuk değerlerine, hukuk devletinin bu ölümsüz değerlerine işaret ederken bu prensipleri "**ilahî dinin zâbıtaları**" olarak vasıflandırıyor. Biz bunlara konuşmalarımızda hukukun ufuk çizgileri, köşe taşları, olması gereken boyutları diyoruz. O halde temel değerlerin kaynağı ezeli ve ebedî kelim, peygamberler mirasıdır.

Hukuk devletinin olması gerekenleri veya daha genel bir ifade ile insan hakları Kur'an'ın perspektifine göre bir sosyal mukavele ürünü değildir. Bir kontra sosyal veya akt sosyal ürünü değildir. Ne demek bu? **İnsan hakları ve hukuk devletinin bağlı olması gereken prensipler, insana insanın lütfu değildir.** Bizzat hayatın üzerine oturduğu ilahî prensiplerdir. Kur'an-ı Kerim burada insan ile Allah'ın zaman öncesi mukavelesinden bahsediyor. Kur'an'da "**mîsak**" denen, ezeli ahd denen, insan ile Allah'ın zaman öncesi bir mukavelesine oturuyor insan hakları.

İnsan, daha bu dünyaya gelmeden, insan hakları ve insanın sorumlulukları bakımından bizzat hayatı ve insanı vareden kuvvetle bir mukavele yapmıştır. Kur'an-ı Kerim insanoğlunu dünya hayatında bu mukaveleye vefasızlık etmeye çağırıyor. Esasında dinin mânası da budur. Onun için siz ahde vefa deyip de geçmeyin. "**Ahde vefası olmayanın imanı yok.**" diyor Hz. Peygamber. Kur'an'da 8-9 tane ayet vardır bunu ifade eden. Mümini tanımlayan ayetlerde "**onlar ahdlerini nakzetsen ve ezeli misaka sadık kalan kişilerdir**" deniyor. (bk. Ra'd, 19-21) Âdeta imanın tanımını vermiştir. Bir benlik, yaz-boz tahtası gibi sürekli bir biçimde söylediklerini çiğneyen ve aksini yapan bir tablo ortaya koyuyorsa bunda ne hukuktan ne haktan ne insandan ne ilahî yapıdan ne de evrensel prensiplerden bahsetmek mümkün olur. Türk siyaseti bugün, ne yazık ki, bu tür "**yaz-boz tahtası**" benliklerin elindedir. Ben buna, "**nüfus kağıtsız siya-**

set" diyorum. Seçim meydanında bir türlü, seçimden sonra başka bir türlü, iktidarda ise çok daha başka türlü bir kişilik. Yalama yapmış bunlar. Ne yivleri kalmış ne setleri. Bir tek şeyleri kalmış: Yalan-dolana dayalı çıkarları.

İslam dünyasının bu bakımdan durumu içler acısıdır. Kur'an'da 200'ü aşkın ayet vardır insanın ahdine sadakatini isteyen. Hiç kimsenin bunlardan bahsettiği yok. Nerede fotoğraf ifade eden, şekil gösteren, şovu yapılabilecek bir şey varsa onu cimbizla bulur çıkarırlar. 500-600 ayetle temas edilen, insanlığın ufkunu açacak, kaderini değiştirecek prensipler var. Bir de şunları gündeme getirin de görelim. Bir örnek vereyim. Nur Suresi'nde konut dokunulmazlığını ifade eden 6 tane ayet var. Ve İslam dünyasında -dua edin bu ülkede yaşıyorsunuz, bunun kadru kıymetini de bilin- birçok yerde konut dokunulmazlığı kalmamıştır. Dipçiği vurdu mu her yere girer. Kayda geçirtmeden daktilo alamazsınız. Ve yazdığınız mektuplar dahi kontrol altındadır. Hangi insan hakkı, hangi insan onuru?

Evet, Kur'an Nur Suresi'nde 6 tane ayetle konut dokunulmazlığım düzenlemiştir. Ve öyle düzenlemiştir ki, ben hukukçu Yaşar Nuri olarak o ayetleri okuduğumda konut dokunulmazlığını anlarım. Felsefeci Yaşar Nuri olarak okuduğum zaman, tasavvuf tarihçisi Yaşar Nuri olarak okuduğum zaman başkalarının evine giriş çıkıştaki edep ve irfanı anlarım. Öyle mucize düzenlemedir. Hiç bunlardan bahsedilmez. Aynı surede tesettürden bahseden bir tane ayet vardır. İslam dünyasının 20 yılını almıştır, belki bir 20 yılını daha alacaktır. 6 tane de şu ayetler var, bunlara da bir temas etseniz! Etmeyizler. Çünkü onlarda istismar ve şov konusu yapılacak malzeme yok.

Hukuk devletinde olması gereken prensipleri Kur'an-ı Kerim röalitivite üstü prensipler olarak veriyor. Hukuk pozitivizminin, değerlerin izafiliği saçmalığına burada Kur'an hiç itibar etmez. Eğer hukuk hayatının temel dayanak noktalarını bir hukuk pozitivizmine ve bunun ürünü olan değerlerin izafiliğine bırakırsanız, insan hayatını marksizme, materyalizme teslim edersiniz.

Bugün yaptığımızı yarın bozarsınız. Herkese göre bir türüdür. Kur'an-ı Kerim hukuk hayatının ve hukuk devletinin mutlaka korunması gereken prensiplerini eşyanın sâbit hakikatlerine oturtur. Değerlerin izafiliği gibi kaypak bir zemine değil. Dağın bu tarafında bir türlü, arka tarafında öbür türlü. Yaz boz tahtası. Hayır! Dağın bu tarafında bir türlü, arka tarafında öbür türlü olanlar da var. Onların sayısı da çok. Şimdi burada bizlerin de büyük bir hatası gündeme geliyor. Biz dağın bu tarafında da, arka tarafında da aynı olan bu de-

ğişmez evrensel prensiplerle -ki din esasında bunlardır- değerlerin izafiliğine ve şartların getirdiği rölativiteye göre değişik boyutlar ve biçimler kazanacak değişenleri birbirine katıyoruz.

Biz, ilahî dinin ana kaynağı olan Kitap'ın değişmezleriyle bu kitaba bağlı olan insanların tarih içinde ürettikleri sürekli değişmeye mahkûm fikirleri birbirine karıştırıyoruz. İşte bizim örf dini-Allah'ın dini ayırımımızın arkasında bu Kur'anî perspektif var. Kur'an-ı Kerim örf'e atf yapar. Örf, hukuk kaynaklarından biridir. Bunu kimsenin inkâr ettiği yok. Ama örf, zaman üstü prensipler kaynağı değildir. Bugün böyledir, yarın başka türlü; burada böyledir, arka tarafta öbür türüdür. Elmalı Hamdi "bunlar din değildir" diyor. Bunlara diyanet denir. Geniş alan. Din ile diyaneti birbirine katıp, dine hizmet ediyorum adı altında diyaneti savunanlar, çok büyük hatalara giderler ve bunalıma düşerler.

O bakımdan Kur'an-ı Kerim'in örfü ilahlaştırmayı putperestliğin alâmetlerinden biri sayması üzerinde sizi düşünmeye davet ediyorum. Örfü inkâr etmek ayrı bir şeydir. Örfü ilahlaştırmak Kur'an'ın tahammül edemeyeceği bir şirk rezilliğidir. Bunu istemiyor Kur'an. Ben özellikle Türk örflerinin -İslam adına eğer örf korunacaksa- korunmaya en layık örfler olduğunu da biliyorum. Onu da söyleyeyim. Fakat bütün bunları bildikten sonra da örfü ilahlaştırmak, Kur'an'ın dinini tahrip eder diyorum. Bunu duyan, sokağın arka tarafına geçiyor, "örfe karşı çıkıyor, ecdada karşı çıkıyor" diye bağıyor. Tabî bunu sulandırıyorlar, kötü niyetler de işin içine girdi mi "sünnete karşı çıkıyor." diye bağıyorlar. Çünkü sünnet dedikleri şeyin de büyük bir kısmı örflerden ibarettir. Şu millete yıllardan beri yalan söyleniyor. Sokaktaki insan bunu nereden bilsin.

Sünnet kelimesi töre, örf, anlayış, tavır, tarz demektir. İslam literatüründe sünnet kelimesinin yalnız Peygamber'in tavrı ve tarzı gibi tek bir mânası yok.

İslam literatüründe Peygamber'in sünneti ifade edildiği zaman "Sünnet-i Resul" denir. Ama mesela Sünnet-i Medine vardır, Sünnet-i Küfe vardır, Sünnet-i Basra vardır. Basra'nın sünneti, Kûfe'nin sünneti, Mekkelilerin sünneti, Mısırlıların sünneti. Hep çift kelimelerle kullanılmışlardır. Yani sünnet kelimesinin arkasında yalnız Hz. Peygamber'in olduğunu düşünenler hata eder. Bunun böyle olduğunda ısrar edenler ya hata ederler, yahut da gaflet çizgisini aşarak milleti yalana teslim ederler. Şunları birbirinden ayıralım. Tabii orda da iş bitmiyor. İnsanımız bu din meselesinde korkunç bir cehaletin zebunu haline getirildiği için, canının derdine düşmüş bir kitlenin bunlarla uğraşacak halı olmadığı için ve bunun böyle olması üzerine de bir takım tezgâhların saltanatı oturtulduğu için bun-

ların değişmesini istemiyorlar. İşin esasını bilenlerse ya oy hesabı, ya da mide hesabı yüzünden ağızlarını açmıyorlar. Ve kitle, sürekli bir biçimde yalana teslim ediliyor.

Sünnet'ür-Resul dediğiniz zaman da iş bitmiyor. O da ikiye ayrılır. Sünnet-i İbadet, Sünnet-i Âdet... Resulün sünneti de ikiye ayrılır. Resulün sünneti dediğiniz şeyin de tamamı din değildir. Bunları millete anlatacaksınız. Yalana teslim edilmiş bir halk nereye gidecek. İslam bilginleri bunları ayırmış. Siz de bu ayırımları verin. Sünnet-i İbadet demiş; Hz. Peygamber'in vahyin getirdiği prensiplerin hayata geçirilmesindeki tavrını ifade eden sünnettir ki, o dindir. İşte bak, o sünnetin önünde hepimizin başı öne eğik. Ukalalık, edepsizlik, sahtekârlık edip milleti kandırmanın bir mânası yok. Bunları bu şekilde vereceksiniz. Parti çıkarlarının, sahtekâr şeyhlerin, maskeli müşrik "mehdi" bozuntularının keyfine göre değil. Bilmiyorsan otur oturduğun yerde. Halkı kandırma.

Sünnet-i İbadet dediğiniz şey, Resulullah'ın Allah'ın elçisi Muhammed sıfatıyla yaşayışı ve tavrını ifade eder. Bir de sünnet-i âdet'i vardır onun. Arap fistanını giymek gibi. Ebu Cehil de giyiyor onu. O din değildir. Ama Peygamber uyguladığı için sünnet-i âdet ismini koymuşlar, gelenek sünneti, âdet/örf tavrı demektir. Ona uymuşsun uymamışsın din senin yakana yapışmaz. Peygamber'in senle bir alıp vereceği yok. Bu sünnet-i âdet'tir. Bunun dinle minle bir ilgisi yok. Fistan giymişsin, ayağına çorap giymişsin, giymemişsin, bunu iklim tayin edecektir. Yani Kafkasya'da yaşayan bir adama: "Ayaklarına çorap giyme, bu sünnettir" diyebilir misin? Böyle bir ahmaklık olur mu? Sünnet-i âdet'tir bu. Oturarak yemişsin; Ebu Lehep de oturarak yer. Arap'ın örfüdür bu. Peygamber'in getirdiği dinden kaynaklanmıyor. Arap'ın örfünden kaynaklanıyor.

Şimdi bakın, bunlar günlük hayatın basit meseleleri, bunlar yukarılara doğru gidiyor. Ve bakıyorsunuz hukuk hayatının, devlet hayatının en ciddi boyutlarında bile dindir diye ısrar ettikleri şeylerin büyük bir kısmı falan veya filan bölgenin örflerinden ibaret. Bunları Allah'ın dini diye savunmaya kalktığımızı hem kendinize zulmediyorsunuz, hem yaşadığınız ülkeye, hem de hukuk hayatına kötülük ediyorsunuz. Bakın bunlar bizi nereye götürüyor. Biz, Allah'ın gönderdiği ve Peygamber'in gösterdiği İslam'la, o ad adı altında sahneye sürülen, tarihin şurasından burasından devşirilmiş örflerden ibaret adı İslam olan şeyi birbirinden ayırmak zorundayız. İnsanlık bunu yapmadıkça rahat edemez. İslam dünyası yapmadıkça rahat edemez, biz de yapmadıkça rahat edemeyiz. Tabii bu, büyük bir dirençle karşılaşılıyor Türkiye'de. Çünkü bunun birbirinden ayrılmama-

sına bağılı çıkarlar var. Su bulanık olacaktn ki, birisi balık beslerken öbürü de orada zehirli yılanını beslesin. Su durulursa zehirli yılanlar fark edilir. Bunu istemeyenler vardır. Olay bu kadar basit. Bunu sadece dinci yobazlar yapıyor şeklinde de anlamayın, sakın! Aslında dinci yobazlar burada kullanılıyor. Bunu büyük ölçüde dinsizlik ticareti yapanlar kotarıyor. **İslam dünyasının hemen her yerindeki Kur'andışı yobaz dinciliği besleyenler, uluslararası İslam düşmanı odaklardır. Fikir de, finansman da onlarındır. Çünkü İslam'ı sahneden kovmanın en emin yolu onu çirkin göstermektir. Yobaz dincilik ise bu iş için biçilmiş kaftandır.**

Bağırıp duruyoruz: "Müslümanlara tuzak kuruyorlar, bu tuzaklara düşmeyin." Biz düşmeyin dedikçe bir ayağım ökseye yakalatmak yerine iki kanadı, iki ayağı ile gidip düşüyor. Ondan sonra ne oluyor? Olan, sizin nezih imanınıza oluyor. Sizin asil ve güzel dininize oluyor. Ondan soma dinsizlik tüccarı: "İşte İslam dediğiniz karanlık ve katran budur, yaşayanları da işte şunlardır, buyurun" diyor. Sonuç? Sonuç bizim çocuklarımızın sistemli bir biçimde dinsizleştirilmeleri veya başka dinlerin kucağına itilmeleri.

O halde hukuk hayatının ve hukuk devletinin izafiyet üstü, rölative üstü bir "premsipler alanı" vardır. Bunların kaynağı da ilahîdir. Bunu Roma'ya götürün, Yunan'a götürün, Eski Mısır'a götürün, Hammurabi kanunlarına götürün, nereye götürürseniz götürün, arkasında peygamberler eliyle insanlığa tutulan ilahî bir ışık vardır. Değişmez değerler veya değerler felsefesi dedik mi bunu anlıyoruz. Burada Kur'an-ı Kerim'in Mâide suresi 3. En'am suresi 115. Tevbe suresi 40. ayetlerini lütfen bir mealden okuyun.

Hukuk devleti meselesinde bir şeye daha dikkatinizi çekeceğim. Çünkü günlük basında da, televizyonlarda da bunu sık sık duyuyorsunuz/görüyorsunuz. Bir Medîne Vesikası meselesi var son yıllarda sürekli gündeme getirilen. Medînet'ün-Nebi'den bahsettik. Hz. Peygamber'in başında olduğu Medîne-i Fâzıla'dan/mutluluk kentinden bahsettik. Deniyor ki, efendim burada putperestler de dahil bütün sakinlerle orada oturanlarla akdedilmiş bir vesika vardı, bir tür anayasa.

Medîne Vesikası'du bunun teknik ismi İslam hukuk tarihinde.. Sürekli bir biçimde ona atıf yapılıyor. Ve bu Medine Vesikası'nı kabak tadı verecek bir noktaya getirdiler, hatta çürük kabak tadı verecek bir noktaya getirdiler ve âdetâ Kur'an'ın yerine koydular. Deniyor ki: "İslam insanlara düşünceleri, inançları ne olursa olsun yaşama hakkı veriyor. Bunun da örneği Medîne Vesikası'dır." Peki

Kur'an ne oluyor? Bu Medîne Vesikası'nda yeralan prensipler Kur'an'da var mı yok mu kardeşim? Varsa o zaman İslam'ın ana kaynağı/ilahî kaynağı Medîne Vesikası mıdır, Kur'an mı? Kur'an'dn. Şimdi Kur'an'da bunlar varsa o zaman tarihî bir kaynağı neden Kur'an'ın önüne geçiriyorsun? Kaldı ki Kur'an'ın temel kabullerinden birisi de insan haklarına ilişkin zaman üstü prensiplerin sosyal mukavelelerle değil, insanın doğasının bağlı olduğu prensiplerle sağlanmış olmasıdır. Yani Kur'an dininin koruma altına almak istediği haklar Medine Vesikası kaynaklı mı? Medine'deki birkaç üye kitlenin mukavelesi ile mi vücut bulmuştur, Allah kelamının insanlığa getirdiği değerler olarak mı? Kur'an'da vardır bu. Varsa o zaman Kur'an'dan bahsedin. Suyun başı burasıdır. Ve bakıyorsunuz İslam'ın insan hakları meselesinin tartışıldığı 15-20 saatlik, bir haftalık sempozyumlarda Kur'an'dan tek kelimelik bahis yok. Saatler ve saatler Medîne Vesikası tartışılıyor. Bu nihayet, hukuk terimleri ile ifade edersek, oradaki topluluklar nezdinde akdedilmiş bir konkordattır. Bunun anayasal zeminini Kur'an'ın hükümleri teşkil eder. Peygamber de onlara bağlı olarak bu işi yürütmüştür. O halde orada da sadede gelmek lazım. Sadet Kur'an'dır.

Hukuk devletinde yönetim, İslam literatüründeki ifadesiyle "velayet-i emr" yani iş ve yönetimin çekip çevirilmesi bir emanettir. Bir sulta ve egemenlik aracı değildir. Bir emanettir. Bu emaneti, buna layık olanların deruhte etmeleri lazım. Şimdi burada çok önemli bir perspektifi daha açmak zorundayız. Velayet-i emr'i üslenen insan sıfatıyla Peygamberler ile, peygamber olmayanları iki kategori halinde ayırmak zorundayız. Kur'an'ın bu noktada peygamberlere tanıdığı hak ve yetkileri, Ahmet'e, Mehmet'e tanıyanlar var. Hayır, Peygamberlik bitmiştir. O halde bugün, Allah adına yönetme hakkı ancak ilahî prensiplerin olur, kişilerin değil. Kur'an'ın anladığı şekliyle hukuk devletinin Kur'an'daki esas mânası adalet devletidir. Adalet tecelli etmiyorsa hukuk devleti yok demektir. Adalet devletini bir nebinin yönetimine Cenab-ı Hakk veriyor. İşte Hz. Süleyman'da var o, Hz. Davud'da var, nihayet bizim peygamberimizde var. Bazı peygamberlere bu görevi vermemiştir.

Allah adma yönetim, Allah tarafından peygamberin atanması ile olur. Bunu da Allah yapar. Peygamber ortadan çekildiğinde, nübüvvet bittiğinde bu sistem ve bu yapı da biter. Şimdi bakacağız, Kur'an-ı Kerim Peygamber'i bu işle görevlendirdiği zaman ne yapmıştı, olaya nasıl bakmıştı? Peygamber'in ortadan çekilmesiyle olaya nasıl bakıyor? Bizi ilgilendiren bu ikinci tarafı. Şimdi İslam adına demokrasi düşmanlığı yapanlar var. Efendim, ne imiş, demokrasi Eski Yunan'da demos kıratos deyiminden geliyormuş, halk yönetimi demekmiş. İn-

sanları halk mı yönetecek, Allah mı yönetecek? Kelime oyunlarına bak. Sen, insanları Allah yönetecek demekle Allah yönetiyor mu? Tabii ki her şeyi Allah yönetiyor. Sen bunu kabul etsen de etmesen de Allah yönetiyor. Onda hiç tereddüt yok. Sen, o kudreti elinde bulunduran Allah'ın buyruklarına göre hayata ne veriyorsun, hayattan neyi çalyorsun? Gel onu tartışalım.

"Efendim, demokrasi niye olsun? Hz. Peygamber'i hangi halk seçmişti?" diyor? Peygamber'i Allah atadı. Padişahları da Allah mı atadı? Ne yapacağız şimdi? Peygamberlik bitti. İşin bir yanı da bu. Hani bitmese, bir Peygamber yine gelecek, oturup bekleyelim derdik. Eski devirlerde mesih beklentileri vardı. Müslüman dünyada da nübüvvetin bittiğini bir türlü kabul etmeyen anlayışlar vardı. Sözde Peygamberlik bitmiştir diyorlar ama fiilen bunu yürütenler var. Felaket orada. Şif sistemler böyle. Onlara göre Peygamber gitti ama masum imamla bu iş devam ediyor. Bakın, kağıt üzerinde Peygamberlik bitti diyor, fiiliyatta peygamberliği bitirmiyor.

Şif dünyada masum imam inancı bunu böyle yürütüyor. Peygamberliğin bittiğini istedikleri kadar söylesinler. Sünnî muhitlerde ne oluyor? Orada da malesef bu işi bir şekliyle tasavvuf ve tarikatler üstlenmiştir. Peygamber nâibi mürşit adı altında peygamberliği onlar da o şekilde yürütüyorlar. Ne demek Peygamber nâibi? Peygamberlik bir defa kesbî bir kurum değil ki, Peygamber vekil bıraksın yerine. Peygamber'in kendini atama hakkı yok ki vekil bırakma hakkı olsun. Böyle bir şey olur mu? Bu Kur'an'ın ruhuna, tevhid'in ruhuna terstir. Peygamberliği tedvir eden kuvvet peygamberin kendisi değil. Peygamberlik vehbî bir kurumdur, atama makamı da Cenab-ı Hak'tır. Peygamber nasıl vekil kullanacak? Allah seni peygamber vekili tayin ettiyse, o zaman peygamberlik bitmemiş demektir. Vekile neden ihtiyaç duyulsun? Allah "asil" bulmakta zorluk mu çekiyor da işi vekillerle idare ediyor. "Peygamberin vekili" sözü bile, küfürdür. "Peygamberin halefi, halifesi" sözü de küfürdür. Peygamberlik bitmiştir. Biten, mühürlenmiş kurumda vekilden söz edilemez. Peygamberliğin bittiğini Cenab-ı Hak söylüyor.

Biz: "İslam akidesi içinden, örtülü şirk Müslümanların sinesinde barındıran kirlerin temizlenmesi lazım" derken bunları da kastediyoruz. Hz. Peygamber "benim ümmetimi gizli şirk mahvedecektir" diyor. Hani Hz. Peygamber'in sünneti vardı? Siz hiç bundan bahsettiniz mi? Hiç bundan bahsettiniz mi? Bir hafta traş olmamayı sünneti ihya ile eşitlediniz, bitti olay, tamam. Bu ne oluyor, bu? Benim ümmetimi gizli şirk/sinsi şirk mahvedecektir diyor Resul-i Ekrem.

Bunu ne yapacaksınız? Bu nedir? Nedir o gizli şirk? Gizli şirk diyor, örtülü put-perestlik benim ümmetimin içine yavru karıncanın ayak seslerinden daha sessiz ve sinsî bir biçimde nüfuz eder. Hiç farkına varmazlar. Nasıl nüfuz etmiştir? Örnekleri bulmakta hiç zorluk çekmezsiniz.

Diyoruz ki, İslam dünyası gizli şirkin pençesinde kıvranıyor. İslam dünyasını tevhit yönetmiyor. Nasıl oluyor gizli şirk?

Şimdi iki örnek vereyim size. Hz. Peygamber ölümüne yakın günlerde - 13 gün bir hastalığı var, bütün hayatında hastalığı o zaten- âdeta vasiyet gibi: "**Benim mezarımı mabet haline getirenlere Allah lanet etsin**" diyor. Dedi mi, demedi mi? Peygamber'in sözüne/sünnetine saygın vardı. Niye bunları söylemiyorsun hiç? Peygamber'in vasiyeti, ölüm döşeginde. Benim türbemi mabetleştirenlere Allah lanet etsin. Çünkü eski ümmetlerin dinleri böyle yıkıldı diyor. Şunu da bir söylesene. Söyleyemez. Çünkü İslam dünyasında binlerce türbeyi mabede çevirdiler. Müslüman velileri, Allah dostlarını put yaparak, şirk aracı yaparak. İslam dünyasında sömürü sektörünün ana kaynaklarından biri türbe ticareti. İşte şirk böyle girmiş? Bir yandan, hiçbir ibadet ve kutsallaştırma kastı olmayan kabir ziyaretlerini "**putçuluk, betonculuk**" diye yerden yere çal, öte yandan binlerce türbeyi cennet aracı yap, iş mi bu!

Bu istismar zannetmeyin ki yalnız bugün yapılmıştır. Hz. Ömer gibi bir zata, Peygamber'in yaslandığı ağacı ilahlaştırdıklarında o ağacı kestiği zaman aleyhinde kopardıkları yaygarada kullandıkları malzeme şudur. "Resul-i Kibriya'nın mübarek sırtını yaslandığı ağacı kestirdi." Bak, bak, bak. Bak ne kadar sıcağ, ne kadar halkı aldatmaya müsait. Hz. Ömer gibi bir adama karşı halkı tahrik ediyor. Ne yapmış Hz. Ömer? Resulullah, Beya't-ı Rıdvan'da otururken şöyle yaslanmış bir ağaca. Hemen akabinden ağacı ilahlaştırdılar. İnsanoğlunun şuur altından çıkmıyor bu. Yung haklıdır, kolektif şuur altında hiçbir şey ölmez diyor, sadece kılık değiştirir ve bir yerden dışarı çıkar. Kur'an da söylemişti bunu. İnsanların çoğu diyor, şirke bulaşmadan Allah'a iman edemez. (bk. Yusuf 106)

Senelerce bizim insanımızdan sakladılar bunları. Bir yandan sünnet ticareti yaptı, bedevi örflerini sünnet diye halka yutturdular; bir yandan da gerçek Sünnet'i insanlarımızdan sakladılar. Bir örnek vereyim: Hz. Peygamber'e gidiyorlar. Bir grup sahabî şölen, merasim yapmak için bir ağaç istiyorlar. Zâtü Envât olayı. Hicri 6. yüzyılda bu konuyu bir eser halinde işleyen Şafiî ulemasından Ebu Şâme var. Hiç adından bahsetmezler. Hesaplarına gelmez. Ticarî değildir çünkü.

Hız. Peygamber'den, hem de hicretin 9. yılında nübüvvetin bitmek üzere olduğu bir zamanda, putperestlerin şölen yaptıkları ağaçlar gibi bize de bir ağaç tanımla/belirle biz de onun altında kurban kesip, şölen yapalım, bez bağlayalım, dilekte bulunalım diye istekte bulunuyorlar. Hız. Peygamber: "Ya Rabbi, sana sığınırım diye ellerini açıyor, ben bunlara bunları mı öğrettim bunca sene." Siz, diyor, Bemîsrail'in Musa'dan yedek ilah istedikleri gibi benden yedek ilah mı istiyorsunuz? Ben size bunları mı öğrettim?" **Zâtu Envât** işte bu. İslam tarihinde, umut bağlanan dilek ağacı demektir. İstiyorlar Peygamberden. Putperestler gibi bizim de olsun. Resulullah karşı çıkmıştır ama şimdi gezin şu Anadolu'yu bakayım, şu zâtu envât ağacı kaç tane var Anadolu'da? Ve bundan kimler, hangi ticarî hesapları doğrultuyorlar? İşte şirk böyle istila etmiştir İslam dünyasını.

Hız. Ömer o zâtu envât ağacım değil, Peygamber'in yaslandığı ağacı kut-sallaştırdılar diye hemen kestirmiştir. Vay efendim, sen misin Resulullah'ın mübarek sırtım yasladığı ağacı kestiren. "Mübarek sırtı" ha! Resulün dini telef oluyor; kimi kandırıyorsun sen. Şimdi camilerin herbirine neredeyse bir tane sakal koymuşlar, sakal-ı şerif diye milleti kuyruğa dizip öptürüyorlar. Putperestlik. Allah'ın Resulü Hız. Muhammed insanlığa ne zaman bu kadar tüy dağıtmıştır? Buna tapm diye benim mabetlerimde. Bunların hepsinin o mabetlerden çıkarılması lazım. Elini dahi öptürmemiş bir peygamber, huzurunda kendisine ayağa kalkanlara "Yalnız Allah için ayağa kalkdır, oturun yerinizde" diyen bir peygamber kime bu kadar tüyünü dağıtmış da milleti tüye taptırıyorlar. Ve bununla cennete gideceğini zannedenler var. Gider de görürsün. Bunu savunurken de, sahtekârca bir şirk edebiyatı geliştirmişler. Diyorlar ki: "Teberrüken öpüyoruz." Allah'tan korkun, Allah'tan! Kimi kandırıyorsunuz? Hak elçisini şirk aracı yapmak ne zamandan beri "teberrük" oldu! İsa'yı "Allah'ın oğlu" yapıp resimlerini mabede sokanlar da aynı gizli şirk edebiyatını yaptılar. Kur'an, bunu yutmanın diyor bize.

Bu halk bu işi çözecektir. Başka birinden beklemeyin. Ve halkın bunu çözmesi için halkın şuurlanması lazım. Onun yolu da bilgiden ve okumaktan geçer. **Temel Kavramlar** kitabımda "mescid" maddesi var, onu bir okuyun bakalım. Kur'an bağıra bağıra diyor ki: Mescidler yalnız Allah içindir. Allah dışında ne niyaz için birini oraya sokun, ne de kendisine davet için sokun." (Cin, 18) Ben mealimde o iki mânayı da vermişim. Birini yutarlar, hesaplarına gelmez. İlk mânası şu: "Allah dışında bir şeye veya kişiye o mescidlerde niyazda bulunmayın." İkinci mânâ "Allah dışında hiçbir kişi ve kurum için orada davetçilik yapmayın." Müslüman mabedi parti lökeline çevirilebilir mi? Yaptınız mı,

yapmadınız mı bunu? Politika yapmayalım mı? Kim diyor sana politika yapma? Politika, hayatın ta kendisidir. Müslüman, politika yapmasın diyenlere de şaşarım. Politika insanoğlunun en haysiyetli hizmet mesleğidir. Tabii sahte-kârlık ve soygun mesleği yapanlar var, o ayrı bir dava. Müslüman politika yapar diyerek, Müslüman mabedini parti lökali yapıp, din eşittir parti dersin bu, Allah'ın kullarına ve Allah'ın dinine zulüm olmaz mı? Üreteceğin değeri üret, kitle arkandan gelsin. Ama Müslüman mabedini parti lökali yapma. Mabedi parti lökali yapmakla yetinmemişlerdir. Mabede gelmekle, namaz kılmakla da sizi Müslüman saymazlar. Hem mabedin parti lökali olmasına göz yumacaksın hem de onun partisine oy vereceksin. Aksi halde "inanmayan, bâtil" olursun. Bu mantık, İslam'a, dinsizlikten çok daha büyük zararlar getirir. Bekleyin!

Kur'an-ı Kerim bunları biliyor, insanoğlunun nasıl çiğ süt emdiğini biliyor. Onun için diyor ki, Allah'ın mabedine Allah'ın dışında biri için davet sokmayacaksınız. Allah'ın dışında biri için davetlerin sokulduğu mabetlerde fıkhen namaz caiz değildir.

Milleti tevliid mabedinde kıla taptırmaym dediğim zaman, "Peygamber Efendimiz'in sakalı şerifine karşı çıktı." diyorlar. Onun peygamberin sakalı olduğunu nereden biliyorsun? Sana mı kesip verdi?

Bakin o büyük muvahhit Hz. Ömer ne diyor: "Şu Hacer'ül-Esved denen taş da oradan çıkarıp atacağım da Peygamberimiz'in onu okşadığını gördüm, vallahi onu da atacaktım oradan. O da kutsal/mutsal değil, o da bir taş."

İşte İslam bu tevhit ruhlarının dirayeti üzerine Kur'an'ın ruhunu ayakta tuttu. Şimdi bu gitti. Bizim Ömer gibi dokunulmazlık vasfımız yok, şu yok, bu yok. Konuşuyoruz. Konuşuyoruz; hurafe tüccarları bizi etkisiz kılmak için olmadık yalanlar, iftiralar düzüyorlar. Hurafecilerden inim inim inleyen bazı ikiyüzlü, hurafe yağcısı politikacılar fikren bizimle oldukları halde oy çıkarı için hurafeci sahtekârlarla oturup bizim gıybetimizi ediyorlar. Bu iki yüzlü düzeysizlere ne demeli? Başka bir örnek daha vereyim, bir tane daha.

Hız. Peygamber yine ölümüne yakın günlerde, kızı Hız. Fâtıma'yı çağırıyor yanma. Hız. Fâtıma'yı çağırıyor, diyor ki: "Kızım, Allah beni çağırdı, O'na gideceğim. İyi dinle beni. Sakın babam peygamberdi diye sırt üstü yatıp benim Hakk'ın huzurunda seni kurtaracağım gibi bir hayale kapılma. Allah'a yemin ederim ki seni kurtaramam. Allah'ın senden istediklerini yerine getir. Yoksa kurtaramam! Peygamber kızı olmana güvenme."

Bu Kur'an in dininde, tevhit dininde cennete gidiş belgesinin altına Allah'tan başka hiç bir kuvvet imza atamaz. Peygamber'in şefaati diyorlar. Peygamber'in şefaati Allah'ın cennet'e girmeyeceksin dediğine gir diyebilir mi? Sen Allah'ın karşısına Peygamber'i rakip firma reisi olarak dikiyorsun! Peygamber niyazda bulunur. Bu kadar. Kur'an onu da açıkca söylemiyor. Allah'ın izin verdikleri dışında kimse şefaati edemez diyor. Kime izin verdiğini söylememiştir. Hadi verdi diyelim. Ben karşı çıkmıyorum. Ama o bir niyazdır, o bir temenniden ibarettir. Kızma söylediğini görüyorsun. Dahası var.

Amcası **Ebu Tâlib**'i Kelime-i şahadet'le kimliklendirmek istediği zaman ona gelen vahiy şudur: "Sen istediğini cennete gönderemezsin." (Kasas, 56) Yani o bizim işimizdir. Sen tebliğ et, kenara çekil.

Tevhidin dininde sonsuz kurtuluş belgesinin altında Zat-ı Mutlak'ın imzasından başka hiçbir imza geçerli değildir. Tevhit bu. Şimdi bakın İslam dünyasına, bu belgenin altında kaç tane imza var. Tevhit gitmiş, anonim şirket gelmiştir. Anonim Şirket Dini diye bir yazım da var benim. Tevhidin karşıtı, şirkettir, şirkettir. Tevhit gitti mi anonim şirket geliyor. Şimdi İslam dünyasını Allah'ın dini kotarmıyor, anonim şirket dini kotarıyor. Onun için cennete giriş belgesinin altında otuz-kırka varan imza var. Kiminin tükürüğü, kiminin sümüğü, küünün eli, kiminin bilmem arabasının lastiği. Bir ay önce Almanya'da idim: "Efendim dediler, arabalarının lastiklerini öptürenler var, cennete gidişe yardımcı olur diye."

Şimdi soruyorum: Bunlar camiye abonedir diye bunlar Müslüman mıdır? Bunlar bu Kur'an dininin mensubu mudur? Haşa! Bunlar Mâûn suresinin tokatının yiyecek riyakâr, gizli müşriklerdir. Bunlar İslam dünyasını telef etmişlerdir. 8 asırdan beri...

Efendim, bizim kapımızdan geçeni kurtarırız. Bizim mahalledeki köpeğe su vereni bile diyor, biz kurtarır cennete sokarız. Sorun bunu söyleyene: "Sen cennet yüzü göreceksin misin ki birini oraya sokmaya kalkıyorsun."

İslamiyet ortaçağ papaz saltanatını Kur'an in nuruyla âdeta atom şualarının altında eritti. Fakat ne yazık ki o papaz engizisyonunu İslam'ın/Tevhit'in getirdi içine soktular. Şimdi İslamiyet'i kemiriyor bu bela. Allah'ın söz hakkı % 51'nin altındadır. Anonim şirket dininde % 51 başkalarının elinde. Şirketler hukukunu biliyorsunuz; % 51 elinizde olmazsa söz hakkınız yoktur. 50 yetmez. 51 olacak. 51 Kur'an in elinden alınmıştır. Bunu böylece bilesiniz. % 51 i, din üye-

rinde hegemonya kurmuş bir takım kutsal komisyoncusu sahtekârlar kotarıyor. Dünyanın dört tarafında. Bunların içinde Peygamberlik, Allahlık iddia edenden, seks manyağından, kadın ticareti yapan alçaklara kadar hepsi vardır. Şimdi bu nezih ve muazzez dini bunların tasallutundan nasıl kurtaracağız? Bu kiri Kur'an'dan başka hiç bir kuvvet temizleyemez. Bazıları: "Bu, reformla temizlenir" diyor, yalandır. Reform da bir şıktır. Konsil toplayalım temizleyelim diyor. O da şıktır.

İki yolu vardır bunun; ya yeni Peygamber gelir temizler, eski peygamberlerde olduğu gibi. Her peygamberin tebliğini dejenere ediyorlar, yeni bir peygamber gelip temizliyor. O devir bitti. Kim temizleyecek? Cenab-ı Hak diyor ki, artık bu işi yapmak üzere ben Kur'an-ı Kerim'i korumama aldım. Onu koruyorum. O temizleyecektir. Kur'an'm filtresine vereceksiniz, temizleyecektir.

Peygamberleri Allah nasbediyor. İslam'ın kitle yönetiminde/devletler hukukunda, devlet hayatında, hukuk hayatında gözettiği prensipleri hiç kimse kendini peygamber yerine koyarak tesbite kalkmasın. Halife Allah'ın yeryüzündeki gölgesidir teranesi İslam düşüncesine Bizans'tan geçmiştir. Halife diye bir şey yok zaten. Yani bu mânada. Ne mânada var? Siyasal mânada. Oturur konuşuruz, hesabımıza uyuyorsa ben de alkışlarım ve desteklerim. Fakat hiç kimsenin Allah'ın nasbı ile gelen peygamber yerine kendisini aday göstermesini Kur'an kabul etmez. O halde ne yapacağız? Başımızın çaresine biz bakacağız. Nasıl? Kur'an'daki prensipleri işleteceğiz.

O halde hukuk devletinin, daha net bir ifade ile sulta'nın, yönetim erkinin, idarî yetkinin, kitle yönetiminin dayanağı nedir? Kur'an bunu veriyor. Şûra ve Bey'at'tır. İki şey. Bizim ne oyunlar çevireceğimizi Cenab-ı Hak bildiği için seçimle değil, Allah'ın tayini ile gelen peygamberi bile kitleyi yönetirken şûra ve bey'at'a riayete çağırmıştır. Daha nasıl söylesin kardeşim? Cenab-ı Hak Resul-i Ekrem'i şûra ve bey'at'a başvurmaya neden zorluyor? Niye ihtiyaç duysun? Sana bana ders vermek için. Onu yaptığı halde bugün bakın neler, ne dümenler çeviriyorlar. Nedir şûra? Şûra esrarlı bir kelime, net bir tanımlı bile yok. Niçin yapmıştır Kur'an bunu? Şûra'yı getirmiştir, kişi hegemonyası, kişi despotizmi olmasın. Şûra'yı getirmiştir, oligarşi olmasın, sınıf despotizmi olmasın, şûrayı getirmiştir, Allah adına fatura edilerek insana zulüm edilmesin. Şimdi teokrasi var mı, yok mu? Ne teokrasisi? Teo Allah demek, teokrasi de Allah'a dayalı yönetim demek. Allah'a dayalı yönetimden şikâyet edecek bir insan düşünemiyorum. Nerede teokrasi? Onu peygamberler yürütür. Peygamberlik bitti, teokrasi de

bitti. Hiç birbirimizi aldatmayalım. Eğer nübüvvet tekrar gelirse o zaman teokrazi de gelir. "Ben peygamber vekiliyim. O halde Allah adına sizi yöne-teceğim." diyemez hiç kimse. Yok öyle yağma. Kur'an bunları kabul etmez.

Şûra ve bey'at var. Şûra'nın formunu vermemiştir. Formel kısmına girmemiştir. Bu, temsili demokrasi şeklinde de olur, doğrudan demokrasi şeklinde de olur. Kur'an bütün zamanlara ve zeminlere hitap ediyor. Onun için şekli kıstaslar getirmemiş, prosedüre girmemiştir. Şûra'yı siz işleteceksiniz, zaman-zemine göre. Ama ruh korunacak. Ruh nedir? Kişi despotizmi olmayacak, oligarşi despotizmi olmayacak, hanedan saltanatı olmayacak. Bunlar olmayacak. Seçim olacak. Şekli? Şeklini biz seçeceğiz. Burda böyle, orda öyle. Bey'at getirmiştir. Kadın erkek her kesten bey'at. Aman ya Rabbim, ne büyük lütuftur o Kur'an. Kadınlardan da bey'at al diyor. Kime diyor? Hz. Peygamber'e. Ve orada bir ifade var: "Hakk'a ve doğruya uyma şartıyla sana bey'at etmeleri halinde onlardan bey'at al." (Mümtehine, 12) Kur'an'ın indiği bir Peygamber'e: Hakk'a, doğruya uyma şartıyla sana isyan etmemek üzere deniyor. Mefhumu muhalifi, eğer uymazsan isyan etmek üzere bey'at al deniyor.

Şimdi bakın, bir peygamber söz konusu iken bunu Kur'an söylüyor, sana bana ders vermek için. Zat-ı Muhammedde Hak ve hakikate uymama olur mu? Niçin bunu söylüyor Kur'an? Şimdi bir despot gürûhuna, dünyanın her tarafında gözünün üstünde kaşın var diyemiyorsun, Allah'ın oğlu gibi icraatta bulunacak. Bizzat Peygamber'e "mârufu sana isyan etmemek üzere" deniyor. Mâruf üzere gitmezsen isyan caiz demek. Şimdi açın, bizim akidemizin içine Emevi firavunlarının soktukları ilkelere bakın.

Yönetici olduğu takdirde, peygamber bile yönettiklerinin denetimine tâbidir. Kur'an'ı ifadesiyle, "mârufu" yani hukuk ve hak ilkelerine ters hareket ederse, ona isyan meşrulaşır; yani azledilir. İktidardan uzaklaştırılır. Bir nebî böyle bir şey yapmayacağına göre burada bize ders veriliyor. Nedir o ders? **Hukuka, insan haklarına, adalete ters icraatta bulunan yönetimi iktidardan uzaklaştırın.** Bu kılıçla, kanla da olsa yapılmalıdır. Ama insanlık uzun ve çileli deneyimlerden sonra kan ve kılıcın yerine demokrasi denen bir çare bulmuştur. Bugün en güvenli yol budur.

İşte İslam'da demokrasinin yeri. Neden birileri demokrasi denince çıldırıyor, "din elden gidiyor" diye bağılıyor? Sebep açık: Yönetim bir kez ele geçirilince yönetene "Allah'ın gölgesi" ünvanını verecek, onu kitlenin ezeli kaderi yapacaksınız. Ve o geberip gidinceye değin başınızda boza pişirecek. Ne ederse

etsin, "Allah'ın gölgesi" bileceksiniz. Adam "Allah'ın belası" olacak ama siz onu "Allah'ın gölgesi" diye kutsayacaksınız.

Allah'ın gölgesi mi olur, bre halk düşmanı edepsizler! Böyle bir hezeyanı Allah'ın dinine nasıl yapıştırıyorsunuz? Sonra da kalkıp bunca zulmü yaptığınız bu dinin "biricik temsilcisi, hatta sahibi" gibi ortalıkta fırtına estiriyorsunuz.

Yöneticiye, devlet başkanına (imama, padişaha, kırala) karşı çıkılmaz, isyan edilemez, onun azli istenemez. Bunu dinin manifestosu içine koydular, manifestosu içine! Allah'ın zalimleri, din içinde bir kanaat, bir yorum olarak görmekle de yetinmediler, tüm Müslümanları iman esasları olarak bağlayan bir prensip halinde akidenin içine koydular. Ben bu Kur'an'a ihanet kokan iddiayı oniki yaşında medrese tahsilim sırasında Akaid-i Nesefi'den ezberledim. Aynen şöyle: "Devlet başkanı, ahlaksızlıklar, rezillikler (fisk) sergilese de, zulme başvursa da azledilemez, iktidardan uzaklaştırılmaz."

Gördünüz mü? Şimdi bir de açm, bu dinin kitabı Kur'an'dan Nisa suresi 75. ayeti (bir örnek olarak) okuyun! O ayet ne diyor, bu tahrifçiler ne diyor!

İnanç içine sokulan o yalan sırtımasın diye, yapılan bazı meallerde bu ayeti, parantez içi ilavelerle (Mekke ve civarı halkı) diye, Kur'an'm indiği dönemle kayıtlayıp evrensel-zaman üstü esprisinden uzaklaştıranlar vardır. Türkçe meallere bakm, bir kısmında göreceksiniz. Ayeti böyle anlarsanız, bugüne vereceği birşey kalmaz. Hükmü, İslam'ın indiği devirle kayıtlıdır. Oysaki bu ayet, Kur'an'ın omurga ayetlerinden biridir ve hükmü her dakika işletilmelidir.

Ama işletmemişlerdir. Neden? Çünkü işletirseniz melunluk ve zulmün timsali Emevî canavarı Yezid'in "halifeliği"ni nasıl savunacak, böyle bir kahpeye "müminlerin emiri" nasıl diyeceksiniz?

Hükmü işletirseniz, İslam dünyasındaki aktüel despotizmleri "kitlenin kaderi" gibi nasıl lanse edeceksiniz? Ve mesela, Türkiye'yi, cumhuriyeti dinsizimansız nasıl göstereceksiniz?

Nisa 75. ayet, birtakım oyunlarla işletilmemelidir ki, İslam; demokrasi hatta cumhuriyet düşmanı gösterilsin ve Ortadoğu'nun bazı çağdışı despotizmleri "Allah'ın gölgesi" olarak yutturulabilsin.

Bakın şu Ortadoğu despotizmlerinin tutarsızlığına! Halepçe'de binlerce masumu zehirli gazla katlediyor, sonra da kalkıp "Kur'an'dan cüz ezberleyen

suçluları affedeceğim" diyerek "dindarlık" şovu yapıyor. Peki, Halepçe zulmünün günahını affettirmek için kaç hatim indireceğini hesapladın mı?

Adam bunu söylüyor, bizim "adalet bakanımız" da kalkıp "Bunu değerlendirmeye alacağız" diyor. Siyaset adına da, hukuk adına da, din adına da, Türkiye adına da utanç vericidir. Bakın, bu ülkeyi ne hale soktular. Bu ülkenin anaları, bu ülkenin tarihsel misyonunu üstlenecek evlâtları doğurmakla kalmamalı, onları hizmet meydanına çıkarmak için de birşeyler yapmalıdır. Aksi halde, Türkiye karanlığa ve yıkıma yenik düşecektir.

Şimdi soruyoruz: Kur'an ezberleyenlerin hangi suçlarını, hangi gerekçeyle affedeceksiniz? Aynı suçu işleyen gayrı müslim suçluların durumu ne olacak? Affedeceğiniz suç, ibadetlerin yapılmaması türünden bir günahsa o, Allah ile kul arasındadır. O günahı işleyenleri takibe alma hakkınız, cezalandırma yetkiniz yok ki, affımız söz konusu olsun.

Affedeceğiniz suç, insan haklarına ilişkinse, böyle bir af yetkisi kullanmak Kur'an'a tamamen terstir. Hz. Peygamber: "çalın, kızım Fâtıma da olsa cezasını uygulayım" diyor. Yoksa, Hz. Fâtıma, Kur'an ezberleyemiyor muydu? Aynı Hz. Peygamber, Hayber seferi dönüşünde şehit olan bir sahabîsini "kamu malından çaldığı için cehenneme gitti" diyerek şehitliğinden bile mahrum bırakmıştır. Bu sahabî, Kur'an ezberleyememiş miydi ki affedilemedi. Yoksa, Hz. Peygamber bu işi sizin kadar bilmiyor muydu?

Kur'an'a ve Müslümanlara zulüm, yüzyıllardır böyle yürütülüyor. Bugün bile. Buyurun size, birkaç gün önce verilmiş bir demeçten bazı satırlar. Suudî Arabistan'ın hem de adalet bakanı, Foreign Affairs dergisi muhabiri Milton Viorst'a verdiği beyanatta "İslam'da yönetim ve yöneticiler ile ilgili olarak şunları söylüyor:

"İslam'da yönetene karşı çıkmak yasaktır. Yolsuzluk, sübyancılık, alkolizm gibi büyük günahları işlese de yöneticiyi iktidardan uzaklaştırmazsınız. Eğer yönetici halkı İslanü yoldan ayrılmaya zorlarsa emirlerine uyulmayabilir. Daha ileri gidilmez. Devirmeye izin yoktur. Çünkü yöneteni olmayan toplum fitneye düşer. Fitne, en kötü yönetimden bile kötüdür. O halde yöneticiye itaat şarttır." (5 Ağustos 1996 günlü Hürriyet, sayfa: 18)

Suudlu bakan, yeni birşey söylemiyor. Yüzyılların bir Kur'andışı kabulünü tekrarlıyor. Bu kabulü, Kur'an'ın dinine mal etmekten Allah'a sığınarak şu beyanatta yer alan tutarsızlık ve zulümleri birkaç cümle ile deşifre edelim:

1. Kur'an, hak ve adalete ters düşen yöneticilerin iktidardan uzaklaştırılmasını, gerekirse bu uğurda mukatele (çarpışma) ye gidilmesini emretmektedir. "Yöneticiye karşı çıkılmaz" şeklinde mutlak bir ilkeyi İslam'a mal etmek, Kur'an'a iftiradır.

2. Soygun, sübyancılık, alkolizm vs. gibi en rezil ahlaksızlıklara bulaşan bir yönetim başka neler yapacaktır ki "halkı İslamî yoldan uzaklaştırsın." Bu ahlaksal rezillikler İslamî yoldan uzaklaşma değil mi? Yoksa "İslamî yoldan uzaklaşma" Arap fistam giymemek, masada ve çatal-bıçak kullanarak yemek yemek mi oluyor?

3. En ağır ahlaksal çürümelere göz yummaktan daha büyük hangi fitne olabilir? Despotizm ve avukatlarının gözünde fitne, tıpkı fikir ve iman babaları Emevîlerde olduğu gibi, iktidarı elinde tutanların hoşuna gitmeyecek davranışlarda bulunmaktır. Bu mantıkladır ki, en büyük sahabîlerin karşı çıkışları "fitne" olarak görülmüş ve bir Ebu Zer el-Gıfârî sürgüne gönderilerek, çöl ortasında aç ve kimsesiz ölüme terk edilmiştir. Bu mantıkladır ki, yıllarını Hz. Peygamber'e hizmete adanmış bir Enes b. Mâlik, yüzüne katran sürülüp sakalları tıraş edilerek zincire vurulmuş ve Basra sokaklarında günlerce dolaştırılmıştır. (Diğer örnekler için bizim, "Tasavvufun Ruhu ve Tarikatler" adlı kitabımıza bakın)

Bu konuda bu kadarla yetiniyor, tekrar bey'at ve şûra kavramlarına dönüyorum.

Beyat'ı getirmiş; kadm erkek herkes beya't verecek. Şimdi oturmuş tartışıyorlar. Kadınlar seçebilir mi, seçilebilir mi? Yahu bu ayetleri yutacak mısınız? Resul birkaç kez bu bey'ate başvurmuştur. Yani bir tür referandum, bir nevi oylama, bir nevi demokratik okey alma mekanizmasıdır bu. Bey'at'ın kelime mânası el tutuşarak bir konuda misaklaşma/ahdleşme. Kadınlar da bunun içinde var. Ya bizzat alıyor, ya görevlendiriyor birini, daha çok Hz. Ömer'i, git benim adıma biat al diyor. Şimdi kadm seçer mi, seçilir mi diye oturup tartışıyorlar. Kadına yaptığımız zulümler yetmiyor mu da bu yarım sayfalık Kur'an ayetine dayanan haklarını da gasp ediyorsunuz? Kadın, seçme-seçilme hakkına sahip midir diye sormak Kur'an'dan habersizliktir.

Beya't'ı da getirmiş. Bütün bunları toparlayın. Toparladığınız zaman şunu görüyorsunuz: Yönetim erkini Kur'an şûra ve beya't'a dayandırıyor. Bu da Kur'anî prensiplere sadakatle cumhuriyet ve demokrasidir. Ben buna Kur'anî demokrasi diyorum.

Demokrasinin etimolojisine gidiyor bakıyor; efendim, demokrasi halkın idaresidir diyor. Demokrasi bir çerçevedir; içeriği, demokrasiden ne anladığına bağlı. Demokrasi bir aldatma sistemi halinde manipülasyonlarla da doldurulabilir. Bırak sen onları, iyisine bak. İslam, manipüle ediliyor diye kötü mü oluyor. Burada demokrasinin mânası Allah'ın hüküm makamından indirilmesi değildir. Despotizmin halkın yakasından düşürülmesi mânasıdır. Bunu sağlayacaksınız. Efendim, "hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir." diyor. Çıplak baktığın zaman "acaba burada Allah'ı dışlıyorlar mı?" diye düşünürsün. O dahi bir perspektif meselesidir, niyet meselesidir. "Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir" demekle eğer siz metafizik, ontolojik bir mâna kastediyor ve Allah'ı sürgüne göndermek istiyorsanız, bunu kimse kabul etmez. Biz Kur'an'ın prensiplerinden beslenen bir demokrasi derken, bunları kastetmiyoruz. "Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir" derken kitlenin yönetimini bir hânedan, bir kişi veya bir sınıf üstlenemez, kitle kendi kaderine toptan kendisi karar verecektir, kastediliyorsa bu, Kur'an'ın alkışlayacağı bir anlayıştır. Kur'an, devlet şekli getirmemiştir. Şu devlet şekli, bu devlet şekli, şu sistem, bu sistem yok! Kur'an bunlarla uğraşmaz. Kur'an Allah'ın gönderdiği ilkelerin, bütün insanlığa hitap eden bu evrensel ilkelerin, hayata geçirilmesini istiyor. Tâbir caizse, Kur'an, getirdiği hayat iksirinin sizin kursağınıza ulaşmasını istiyor. Bu ister cam şişede, ister plastik kapta, ister teneke şişede, ister teknede olsun. Neyle ulaştırırsanız ulaştırın. Kabı, kılıfı ile uğraşmıyor Kur'an.

Bir Kur'ansal inceliği daha ifade edeyim. Kur'an Hz. Peygamber'e "râina" diyenleri kötölemiş ve bu tâbiri yasaklamıştır. Hiç bunun üzerinde durdunuz mu? Râina, bizi koyunlar/davarlar gibi gütmektir. Çünkü raiyye, otlayan hayvan sürüsü demektir Arapçada râî de çoban. Dikkat edin, Hz. Peygamber'den soma aşağı yukarı bütün yönetimler halka "raiyye" adım vermiştir. Davar sürüsü demektir. Tabii davar sürüsü yöneterek bütün nimetleri kendine, bütün zahmetleri sürünün sırtına yüklerler.

Şunun üzerinde durdunuz mu hiç bugüne kadar. "Ey iman edenler: "Bizi davar sürüsü gibi gözet demeyin" diyor. (Bakara, 104) Peygamber'e böyle demeyin diyor. Peygamber'e demeyeceğiz de başkalarına mı diyeceğiz? İşte "hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir" ifadesinin mânası bu. Buysa eğer ne makbul bir mânadır. Yok Allah'ı sürgüne göndermekse olmaz olsun. Onu oturup tartışacaksınız. Tek kelime ile olmaz. Râina demeyin diyor. O halde Kur'an'ın anladığı mânada hukuk devletinde halk raiyye değildir, davar sürüsü değildir. Nedir halk biliyor musunuz? Şimdi koyalım adım.

Var mı İslam siyaset tarihinde, siyaset ve hukuk kitaplarının içine konulmuş mu? Şu Kur'anî perspektif aktarılmış mı oraya? Halka, raiyye demeyin, Allah'ın kullarına davar sürüsü demeyin denmiş mi? Yok. Biz onun için bağırıp duruyoruz. İtikadî meseleler de dahil her şeyin Kur'an'a göre yeniden yapılanması lazım. Bunu anlamak için kafa taşımak icap ediyor. İki ayakla olmaz bu. O ayakların üstündeki kafanın insan kafası olması lazım. Râina, yok. Kur'an'ın insam râina demeyecektir. İkbâl'in ifadesiyle: (İkbâl de bunu farketmemişti ama mânasını dile getirmiştir.) "Ben bir benliğim!" diyecektir. Raiyye değiliz biz. Osmanlı senelerce raiyyeden bahsetti. Hayır, Kur'an'ın insanı raiyye olmaz. Raiyye, otlayan sürü demektir. İnsanız biz.

Buyurun, Peygamberimize soralım. O "sünnet sünnet" diye kıyamet koparıp da gerçek sünnetine asla yanaşmadıkları Peygamber diyor ki: "Halk, Allah'ın ev halkıdır" Aile efradıdır. Şimdi neyiz biz? Yönetim nasıl bir emanetse, yönetim görevi, halk da Allah'ın aziz emanetidir. Bir numaralı aziz emanetidir. Şimdi bunun hukukuna riayet edeceksiniz. Hukuk devletinin bir numaralı işi değil, bütün işi halkın hukukunu korumak ve adaleti sağlamaktır. Onun için Kur'an açısından hukuk devleti eşittir adalet devleti. Adalet tecelli edecektir. Adalet geldi mi herkes hakkım -ki Hakk da Allah'ın isimlerinden biridir- alır. Efendim sosyal adalet, bireysel adalet. Bu saçmalıklara Kur'an asla prim vermez. Ne demek sosyal adalet, kardeşim? Antisosyai, asosyal adalet de mi var? Adalet varsa sosyalı da, bireyseli de yerine oturur. Kur'an burada hukuk devletinin, Hakk'ı tecelli ettiren devlet olduğunu öğretiyor. Hak, Allah'ın isimlerinden biridir. Hak tecelli edince Ahmet'in hakkı da, Mehmet'in hakkı da, bireyin hakkı da, kamunun hakkı da, kadın hakkı da, erkeğin hakkı da, hayvanların hakkı da aynen tecelli eder.

Hız. Peygamber uyuz bir köpeğin bile cesedine dokunamazsınız diyor. O da onun kutsal hakkıdır. Şimdi İslam dünyasında bırakın uyuz köpeği insanların halini bir düşünün. Burada Hız. Ali'nin -ki lakabı Emîr'ül Mü'minîn'dir- konumuz bakımından önemli bir beyanı var. Emir'ül Mü'minîn sıfatıyla şah-ı velayet Cenab-ı Ali diyor ki valisine yazdığı mektupta: "İnsanlar senin mutlaka kardeşlerindir. Ya hilkatte kardeşlerindir, ya da dinde kardeşlerindir." Dinde kardeşin olmayabilir. O ayrı bir dairedir, ona hiç kimse bir şey demez. Eğer öyle değilse hilkatte kardeşlerindir. Var mı Arabı, Acemi, zencisi, beyazı, sarısı, Lazı, Kürdü. Hilkatte kardeşin. Dini başka da olsa. Hukuk devleti, Kur'an'a sorduğunuzda hukuk devleti, iki şeyi gerçekleştirecektir.

"Adl"li gerçekleştirecektir, Kur'anı terimi. Nedir "Adi"? Hilkatte kardeşlerin hukukunu koruyacaktır. İnsanlar bu dünyaya geldikleri andan itibaren insanlık haklarının tümünden hiçbir kayda tâbi olmadan yararlanırlar. Arapmış, Acemmiş, müslimmiş, gayri müslimmiş, putperestmiş, sâbîmiş, Yahudiymiş hiç önemli değil. Bu ayrımlar yoktur. İnsan başlığı altına girdi mi adl'in çerçevesinde bütün haklardan yararlanacak. Kur'an bunu istiyor. **Hilkat kardeşliği**. Hey gidi günler hey! Hilkat kardeşliği ha! Aym mabette, aynı safta namaz kılanlar kardeş olamıyor. Avluya çıkmadan birbirini dinsiz-kitapsız ilan ediyorlar. Hangi hilkat kardeşliği? Kur'an nerede, biz nerede?

Evet, hilkatte kardeşlik, adl'in tecelli alanıdır. Orada hukuk devletinin bünyesi içinde bütün insanlar Allah'ın tanıdığı haklardan ortaklaşa yararlanırlar. Yararlanılacak haklar "insan hakları"dır. Bunları, "insanı kâmilin hakları" şeklinde anlamak ve "O halde, günahkârlar bu haklardan yararlanamaz, onlar cehennemliktir." demek, din adı altında zulüm olur. Haklar eşit dağıtılmadan insanı sorumlu tutmak zulüm olur.

Küfe kenarlarında bir gayri müslimin tokatlandığını duydum diyor Hz. Ali, onun hakkı ona verilinceye kadar hiçbir gece uyku gözüne girmez. İşte bu. Tabîî bunlar şimdi hayal oldu. Ütopayı da geçti. Ham hayal oldu. Ama Kur'an'ın idealindeki dünya bu. Hukuk devleti bu. Kim bunu sağlıyorsa Kur'an'ın adamı, Kur'an'ın mekânı, Kur'an'ın zemini odur. Öyle arabanın arkasına ayet yazmakla olmaz bu. Hayata girecek, ahlaka girecek. Böyle bakarsak İsveçre, İsveç vs. dünyanın en iyi Müslüman ülkeleri. Tabîî mevcudun en iyisi. Sen kendine "İslam âlemi" demekle o öyle olmaz. Allah sana o ünvanı veriyor mu! Önemli olan o. Allah'ın o ünvanı, bugün "İslam dünyası" diye bilinenlere vermediği açık. Verdi dersen o zaman İslam'da sakatlık olduğunu söylerler; çünkü "İslam âlemi" denen dünya baştan sona sakatlıklarla dolu.

Şimdi şöyle bir nefes alm, size bu güne kadar duymadığınız Kur'anî bir hakikati daha ifşa edeyim. İslam bilginlerine dayanarak, onların sözlerine dayanarak. Ve Peygamber'in bir beyanına dayanarak. O, sünnetini traş olmamakla eşitledikleri muazzez Peygamber'in. Hz. Peygamber diyor ki: "**Mülk (fıkıh dilinde memleket ve yönetim demektir) küfür üzerine devam eder fakat zulüm üzerine devam etmez.**"

Azizim, siz bunu dünya hukuk literatürüne sokmak için ne yaptınız? Peygamber i insanlığın önüne çıkarırken bunlara hiç temas ettiniz mi? Bedevî şalıyla peygamberi boğdunuz. Şu bedevi şalını kaldırın da Hz. Peygamber i insanlık

tanısın. Kur'an'ın Muhammedi değil tanıttığınız, Arap şefi tanıtıyorsunuz. İnsanlık bunun peşine gitmez.

Âlemlere rahmet olarak tanıtılan Allah'ın Muhammedi değil bu tanıttığınız. Bu, sizin keyiflerinizin bekçisi bir Arap şefi. Allah'ın Muhammedini getirin bakalım ortaya. O nerede? Onu hapsedtiniz bedevî şalına. Onu getirin ortaya.

Allah'ın Muhammedini de ancak Kur'an'dan öğrenirsiniz, onun da başka bir yolu yoktur. Çünkü ona isnat edilen binlerce Benîsrail yalanı, Emevî yalanı ile onun çehresini değiştirmişlerdir. Ötede beride tıs-pıs etmekle bunları deşifre etmemiz engellenemez. Herkes haddini bilsin. Peygamber'i yalan makinesine çevirecekler, hezeyan makinesine çevirecekler, Mehmet Âkif'in 1918'de dediği gibi: "Nebiye atf ile binlerce yalan uydurdun, yıktın da dini mübini yeni bir din kurdun." Din tüccarına diyor. Nebiye atf ile binlerce yalan uyduracaksın, buna karşı çıkınca da Peygamber'in sözlerine karşı çıktı olacak. Sen kimi kandırıyorsun? Peygamber'in sözüne kim karşı çıkıyormuş? Sen getir bakalım Peygamber'in sözünü ortaya. Emevî-Acem yalanlarına peygamberi teslim edeceksin, Kur'an'm karşısında Peygamber'e din kurduracaksın. Allah'ın karşısında rakip firma şefi yapacaksın peygamberi, birileri de ses etti mi saltanatın zedeleniyor diye bağırıp duracaksın sağda solda. Yok öyle şey. Öyle şey yok. Bana sormanıza filan da gerek yok. Peygamber'in eşi, bnakın peygamberin eşi olmasını, sahabenin fıkı en iyi bilenlerinden biri olan Hz. Âişe: "Hz. Peygamber'i tanıyacaksınız Kur'an'ı okuyun" diyor. Bunlar tarihin belgeleri, duruyor ortada. Ben mi söylüyorum bunları?

"Ey müminlerin annesi bize Peygamber'i anlat" diyorlar. Daha Hz. Peygamber'in kokusu Medîne sokaklarında, aradan 1420 sene filan geçmemiş. "Şaşarım size," diyor, "bunu bana niye soruyorsunuz? Peygamber'i tanımayı merak ediyorsanız, gidin Kur'an'ı okuyun. Peygamber orada." Şimdi Hz. Peygamber'i de Kur'an'dan tanımak zorundayız. Sakın aldanmayın. Çünkü Kur'an dışımda bizim kuşku ve çelişme üstü kaynağımız yok. Kur'an dışımda "la raybe fih" kaynağımız yok. Kur'an dışımda ihtilaflar üstü kaynağımız yok. Kur'an dışımda Allah'ın koruması altında bir kitap, bir metin yok. Peygamber de oraya teslim, sen de oraya teslim, ben de oraya teslim, biz de oraya teslimiz. Peygamber Kur'an'a teslim olmazsa nübüvveti gider. Şimdi Peygamber ile Kur'an'ı âdeta yarıştıyorlar. Madem yarıştıyorsun, söyle bakalım, Allah mı peygambere uyacak, peygamber mi Allah'a? Çünkü Allah'ın kitabıyla -size göre- peygamberin olan bazı sözler çelişiyor. Bunların biri yanlıştır. Söyle bakalım, hangisi yanlış? Son sözü Kur'an mı söylesin, rivayetler mi?

Evet bu Peygamber, halk Allah'ın aile efradı gibidir diyor. Halk raiyye değildir. Hukuk devleti bu Allah'ın emaneti olan halkı mutlu edecektir. İbni Arabî: "Halk, Hakk'ın görünen yüzüdür, Hak da halkın görünmeyen yüzüdür." diyor. O Hakk'ın görünen yüzü olan halk, Allah'ın emaneti olan halk, hukuk devletinde evvela insan olarak adl'in bütün imkânlarından yararlanacak. Adaletin mânası bu. Adaletin din kardeşliği bazında işleyen özel çerçevesine de Kur'an-ı Kerim "kıst" diyor. Kur'an bizlere: "Kıst'ı ayakta tutan tanıklar olun." diyor. (Nisa, 135) Oranlayıcı adalet. Nedir o? Kıst adaleti, her insana emeğine ve gayretine göre imkân vermek. Ama asgari insan haklarını hukuk devleti verecek. Açlık olmayacak, susuzluk olmayacak, tasallut olmayacak, can emniyeti sağlanacak. vs. vs.

İkinci alanda kıst adaleti geliyor. Liyakat adaleti geliyor, eşitlik adaleti gelmişti birincide. İkincide, liyakat adaleti geliyor. Artık herkes ürettiği farklı değerlere göre çeşitli imkânlar alacak. O asgariden yukarıya. Liyakate bağlı. Bunun bir uzantısı olarak istihkak adaleti getiriyor. O nedir? Her insan yaptığı kötülüğe göre ceza görür. Müeyyide de öyle işleyecek. Raiyye mantığı yok, insan mantığı var. Hintli şair Tagor: "Dünyaya gelen her çocuk Allah'ın bu âlemden ümit kesmediğinin delilidir." diyor. Allah'ın ümit kesmediği varlıktan siz ümit kesemezsiniz. Onun için hukuk devleti, dünyaya gelmiş her insanın Allah'ın emanetini sinesinde taşıdığını, Allah'ın nefnasını taşıdığım bilecek ve onu aziz bir varlık gibi koruyacaktır.

Adaletin prensiplerini evvela Cenab-ı Hak koyuyor. Maalesef İslam fıkhında Kur'an'ın kabul etmeyeceği şeyler vardır. Bu adalet ilkesinin yerine ve zaman üstü değerlere sadakat ilkesinin yerine Emevî oyunlarıyla maslahat ilkesi geçirilmiştir. Maslahat ne demek? Buradan idare-i maslahat çıktı. Zaten idareyi maslahat şeklindedir de o, tek kelimeye düşürülmüş. Maslahat, Türkçedeki kullanımı ile idareyi maslahat ne demek? İlahi iradenin yerine beşerin maslahatı geçiyor. Tevhidin yerine anonim şirket dini geçti mi böyle oluyor. Bakın Mecelle "Mevridi nasta içtihada mesağ yoktur" diyor. Tamam, kabul. Ama "mevridi nasta örfe de öncelik yoktur" demiyor. Çünkü padişahın iradesine dokunur. "Mevridi nasta içtihada mesağ yoktur" diyor yani ilahî bir beyanın, bir normun, bir prensibin, bir metnin olduğu yerde içtihadla iş yapmak olmaz diyor. Ama bu aynı zamanda mevridi nassm olduğu yerde veya mevridi nasta örfe de söz hakkı yoktur demeyi icap ettirir, Kur'an bunu böyle yürütür; Mecelle bunun yarısını kırpmıştır. Devam ediyor, yine iradeyi seniyye rahatsız olur diye: "Örf ile tayin nas ile tayin gibidir" diyor. Genel hükümler kısmımdadır bu. Efendim

filan konuya ilişkin diyemezsiniz. Olmadı, olmadı Mecelle! Örf ile tayin nas ile tayin gibidir, olmadı. Niçin diyor? Diyor, çünkü, maslahatı, nassm çok altında görmeye başladı mı, fincancı katırlarım ürkütür. Şimdi bakın, maslahat öne geçti mi, ilahî iradenin ve ezeli prensiplerin yerine maslahat geçti mi ne oluyor? Bir televizyon programında vatandaşın birisi bana Osmanlı edebiyatı yaptı. Sanki ben Osmanlı'nın büyük yanlarını bilmiyorum. Benim ecdadım, dedem onlar, sen kime ne satıyorsun. Ama bırak da ben dedemi de tenkit edeyim, o haysiyeti benden esirgeme, esirgensen ben onu korurum. Sen istemiyorsan istifa et, bana ne? **Ben, babamı da tenkit etme haysiyetini taşıyorum.** Ben müminim, Kur'an bunu istiyor benden. Dedi ki, o arkadaş efendim, onların dini mübîne sadakatları, hak rızasına sadakatları -ezberlemiş bunları, içleri boşalmış ceviz kabukları gibi, tıklar tıklar sıralıyor- vardı. Ne yapmışlar dedim? Ramazan günü pazar yerinde muhtesipleri, yemek yiyen birini gördü mü yatırıp aşağı hırpalıyorlardı. Bu, dini mübîne sadakate delilmiş. Bu bir defa İslam'ın onaylamadığı bir şeydir. Çünkü dinde ikraha girer. O zaman ne yapacak adam? Pazar yerinde yiyemediği için, onu yasaklayanlara söve söve gidip perdenin arkasında yiyecek. Ne oldu? **Kitleyi riyaya teslim ettiniz. Riya ise şirktir.** Bu, Kur'an'm dini midir Allah aşkına? Kime yutturuyorsunuz bunu? Peki devam et dedik. Eh işte böyle yaparlardı dedi. Peki, dedim. Şunu niye söylemiyorsun? Şimdi ben de bir şey söyleyeyim sana onu bakalım nereye koyacaksın? Saraydan bazı günlerde, ileride saltanatın başına gaile açar diye birkaç günahsız çocuk cesedi katledilerek çıkıyordu, ona ne diyeceksin? Onun var mı Allah'ın dininde yeri? Var mı onun yeri? Onu ne ile izah edeceksin? Sivilcenin üstüne pudra sürmesini alkışlıyorsun, öbür tarafta adamın ciğerini sökmüş. O ne olacak? İşte bak, hukuk devleti, Osmanlı şairinin dediği gibi: "Bir yanın tamir ederken, bir yanın eyler harap" türünden olmaz. Hayır, öyle değil. Efendim, **nizam-ı âlem için bu olur.** Allah'ın dininin neresinde var **nizam-ı âlem için günahsız bebekleri katletmek?** Söyler misin bana sen? Nerede var? Nizam-ı âlem için mel'un **Yezid, Hz. Hüseyin'i** de katleder, öyle mi? İşte onu da siz dediniz.

Soma da buna içtihad hatası dersiniz, utanmadan, arlanmadan! Peygamber'in emanetine hıyanet edersiniz, sonra Peygamber'in sakalından düştü diye milleti tüylere taptırırınız; onun evladım katledersiniz, sonra da sünnetini ihyadan dem vurursunuz. Hz. Ömer'in oğlu Abdullah'a -ne büyük ve ne muhteşem bir anekdotdur bu- **Kerbela** hadisesinin hemen akabinde gidiyor bir grup, soytarı grubu. Diyorlar ki: "Ey İbn Ömer! Beytullah'ın haremindedir cana kıymak haramdır ya, acaba orada bit öldürmek de haram mıdır?" İbn Ömer şöyle bir bakıyor,

"defolun!" diyor; Hz. Resul'ün cennet çiçeğim diye öpüp kokladığı Hz. Hüseyin'in başını kestiniz, top oynadınız, kazağa geçirip üç belde, dört belde dolaştırdınız. Şimdi gelmiş bit öldürmek haram mı diye soruyorsunuz. Allah cezanızı versin sizin. İşte bu dine tarih içinde yapılan budur. Böyle evlad-ı Resulü katleder, soma da bit öldürmek haram mıydı diye gelir sorar. Bu mantıkla buralara gelinmiştir.

Allah'ın ev halkı hükmündeki o şuurlu Kur'an insanı, zulme derhal karşı çıkacaktır. Çoğu kez karşı çıkılmamıştır.

Buyurun, Emevî'nin oluşturduğu akidenin prensiplerine bakın. Benim yıllarım medresede geçti, 20 küsur senem, 10 yaşmda ezberledim bunları ben. İyi ki ezberlemişim. Bakın Emevî'nin İslam akidesine, akidenin manifestosuna koydurduğu anlayışa. "Devlet reisi fıska, zulme batsa da azli düşünülemez." Tevhidi, Hz. İsa'nın getirdiği tevhidi, Yahudi dolmaları ile dejenere eden Pavlos: "Yönetim kimin elinde olursa olsun Allah'ın elini kullanıyor demektir, asla karşı çıkmayacaksınız" diyor. Hıristiyanlığı Roma putperestliğinin önünde iğdiş ettiren o. Hıristiyanlık'taki tevhidi Pavlos, Yahudi Pavlos, nasıl mahvettiyse, İslam'da da böyle bir düzine Pavlos Kur'an tevhidini İsrailiyat hezeyanlarına yenik düşürmüştür. Sünnet adı altında. Bunu da bilin.

Efendim, zulme de sapsa karşı çıkamazsın diyor.

Kur'an-ı Kerim'i açıyorsunuz, bir örnek Nisa Suresi 75. ayet. Kaydedin, gidin okuyun evinizde. Okuyun, okuyun, okuyun! Bu olmadan sakın oradan buradan bu işlerin düzeleceğini beklemeyin. **Hiç kimse bindiği dalı kesmez. Dal sizin nerenize batarsa batsın, bunlara batmadığı için kesmezler.** Dalı siz keseceksiniz. O nasıl olacaktır? Elinizdeki imkânları kullanacaksınız. **Demokrasi** denen şeyin güzelliği, nimeti, bereketi burada. Sakın dalın bir çatallisından kurtulayım derken, dört beş çatallisına birden takılmayın; aman ha! Sakın sizi yanlış adreslere sevk etmiş olmayayım.

Nisa Suresi 75. ayet, yaklaşık yarım sayfalık bir ayettir. Orada özetle Cenab-ı Hak diyor ki: Ey Kur'an'ın insanı! Sana ne oluyor ki, yeryüzünün şurasında- burasmda zulüm altında inleyen çocuklar, yaşlı kadınlar, ihtiyarlar, Allah'ım! Bizi kurtaran birini gönder deyip dururken, sen sırtüstü yatıyorsun? Yani, bırak kendi yaşadığın toplumdaki zulme eyvallah demeyi, dünyanın herhangi bir yerindeki zulme karşı çıkmak, Kur'an mümininin iman borcudur. Şimdi Kur'an böyle diyor, Emevî'nin oluşturduğu akaid sistemi ise tersini söylüyor. Bu

akîdenin Kur'an'a göre yeniden düzenlenmesi gerekmiyor mu? Gerekiyor, gerekiyor, gerekiyor!

Niçin öyle demiştir? Demiştir çünkü, Yezid'in hilafetini savunmak lazım, bir zemine oturtmak lazım. Yezid fücûr ve zulmün zirvesindedir. Böyle bir adamı, müminlerin emiri diye Kur'an dünyasının tepesinde oturtmayı nasıl meşru göstereceksiniz? İşte öyle. Bunlar asırlardır ümmeti Muhammed'in akîdesi diye bize taşıdı. Bunlar Kur'an'ın akidesi olamaz, bunlar zulmün akîdesidir dediniz mi, aman efendim ecdadın dediklerine karşı çıktı diyorlar. Ne ecdadı be, sen ecdada mı tapıyorsun, Allah'a mı? Ellibir tane ayet Kur'an-ı Kerim'de, Kur'an vahyinin karşısına ecdadım böyle diyordu diye dikilenleri putperestlikle itham ediyor. Ve soruyor, ya ecdadınız akledememiş, anlayamamış idiyse? Ecdadımın kıymetini ben senden az mı bilirim? Ben Merih'ten buraya ışınlanmadım ya! Bu ecdat benim de ecdadım. Ben ecdadımı, şerrin taşıyıcısı yaparak büyütemem. Ben bu semeri sırtımda taşımaya mecbur muyum? Allah'ın kitabı ortada, ecdat ölür gider ama Kitap ortada. Hz. Ebubekir'in dediği gibi "Muhammed'e tapan bilsin ki o öldü. Allah'a tapan bilsin ki Allah ölmez." Biz bunu bugün niye söyleyemiyoruz.

Hukuk devletinin normatif güvencelerinden bahsettik. Anayasa, anayasanın bazı ilkelerinin değişmezliği ve nihayet kanunların anayasaya uygunluğu ve bunu sağlayan anayasa mahkemesi. Müessese olarak. Onun yanında hukuk devletinin insan unsuru olarak güvencesi de var. İşte oraya geldiniz mi demokrasi ile karışılıyorsunuz.

Kur'an'ın anladığı şekliyle demokrasi, faziletli insanların sahiplendikleri bir sistem ve anlayışı ifade eder. Kur'an'ın anladığı mânada demokrasi fazilet üzerine oturur. Rezilet ve parmak üzerine değil. Parmak elbette onun ifadesidir, prosedürüdür, şeklidir, dilidir ama arkasında fazilet aranır. Yoksa çoğunluk despotizmi veya manipüle edilerek oligarşinin hegemonyasına sokulmuş bir çoğunluk, demokrasi adına sahneyi işgal eder. O bakımdan Kur'an-ı Kerim hukuk devletinin, adaletin ayakta durmasının en hayatî güvencesi olarak faziletli insanı öneriyor. Çekirdek varlık ferdi öneriyor. Burada Kur'an'ın getirdiği ilke şudur:

"Allah, siz tek tek bireyler olarak, iç dünyanızda gereken değişikliği yapmadıkça, sizi toplum olarak değiştirmez" (Ra'd, 11) Toplum olarak sözü işte demokrasiyi, kitleyi, hareketi ifade ediyor. Bundan hayır beklemek için, ferdi temizlenmesi lazım. Onun için demokrasi fazilet sahibi insanların omuzlarına oturtulursa insanı mutluluğa götürür diyoruz.

Hukuk devleti, adaleti evvela tüm insanlar için tecelli ettirecek, yaşatacak, sağlayacak ve herkese ulaştıracak bir icraatın içinde olacaktır. Onun varoluş hikmeti, sebab-i vücudu budur. Hukuk devleti bir adalet devletidir. Bu da insan haklarının evvela yürürlükte olması demek. Eşitlik adaletinden bahsettim. Kıst alanından bahsettim, liyakat adaletinden ve istihkak adaletinden...

Cezada kanunîlik ilkesi, hukuka bağlılık, kanunsuz suç ve ceza olmaz ilkesini getiriyor. Bu Kur'an'da, vahye bağlılık ilkesi halinde tecelli eder. Vahyîlik ilkesi diyorum ben buna kitaplarımda.

Bir şey haramdır demek için Kur'an'da yerini bulacaksınız. Çünkü haramlaştırma, Kur'an'ın diliyle yalnız ve yalnız Allah'ın tekelindedir. Peygamberlerin bile öyle bir yetkisi yok. Olursa "taaddüdü kudema" gerekir, ilahlar ikileşir. Çünkü vahyin yetkisini kullanmak, din koyucusu olmanın göstergesidir. Peygamber din kurucusu değildir ki, tahrîm yetkisi kullansın. Ne yapar? Tahrîm yetkisini kullanan kudretin getirdiği prensipleri detaylandırır. Onun için Kur'an Hz. Peygamber'e hitap ederken onu azarlıyor: "Allah'ın helal ettiği şeyi ne diye haramlaştırıyorsun!" Bir yerde de emir veriyor ona: "De ki: Rabbiniz bana haram olarak şunları, şunları bildirdi." sayıyor aşağıya doğru. İşte vahyîlik ilkesi. Tıpkı hukuktaki kanunîlik ilkesi gibi. 20 tane unsuru olsa bir suçun, 19 tanesi var, bir tanesi yoksa suç oluşmaz. Bir unsur eksiktir. Bırakın yirmiyi, 50 tane unsuru olsa, 49'u var birisi yoksa suç teşekkül etmez. Aksini yaparsanız hukuk diye bir şey kalmaz. İsteyen istediğini kafesler, istediği şekilde cezalandırır. Hukuk devleti bu değildir.

"Ma kable şumûl" (geçmişe yürürlük) de yoktur. Ceza kanununun hayatî ilkelerinden biri. "Ma kable şumûl" olursa ne olacak? Bugün bir kanun çıkarırız, 20 sene önce senin deden buna uymayan bir iş yapmıştı, onu cezalandıracağız. Bu olmaz. Bu zulümdür. Bir ilke daha: "Suç ve cezada veraset ve intikal yoktur." Var mı? Şimdi bazıları var: "Kardeşim bu çocukları niye din dışı ilan ediyorsun. Bunlar susamış, bunlara gidip İslam'ı anlatıyorum, beni eleştiriyorsun, neden?" deyince: "Onların dedeleri şöyle şöyle yapmıştı, biliyor musun?" diyor. Sen Kur'an'ın adma konuşan bir adamsın, Kur'an'da bir adam dedesinin suçuyla cezalandırılır diye bir şey var mı? Suçun şahsîliği esas değil mi Kur'an'da? Bunun dedesi bir suç işlemişse bunu onunla suçlayamazsın. Allah'ın adaletine terstir." Ve bakıyorsunuz, İslam'ı belli zeminler dışında anlatma imkânımız frenleniyor. Niçin? Efendim o zeminlerdeki zevatm öncüleri yüz sene önce şöyle yapmışlardı. Ben onu bilmiyorum muyum, senden ders mi alacağım.

Onları biliyorum, tamam da, bu benim bağı olduğum kitap bana diyor ki, Firavun'un oğluna hitap edecekseniz, babası Firavun olduğu için onu dışlayamazsın. O da Firavunluğa soyunup, Firavunluğu yaşatmıyorsa. Yahudilerin peygamber katlettiklerinden bahsediyor Kur'an-ı Kerim. Şu kadar melanetini sayıyor, sayıyor, sayıyor. Ayetin en sonu nasıl bitiyor -yaklaşık yarım sayfalık ayettir bu, Mâide Suresi'nde- ayetin sonuna bakm. Diyor ki ayette, bunlar peygamberleri katlettiler, bunlar vahyi tahrif ettiler, bunlar şunu-şunu yaptılar, Allah'ın ahdini bozdular, misaka tecavüz ettiler, sayıyor, sayıyor... Bu yüzden lanetlendiler diyor. Ayetin sonunda: Onları affedip ellerini tut, onları kucakla" (Mâide, 13) diyor.

Evet, böyle şeyler yaptılar ama kim yaptı bunları? Dedeleri yaptı. Eğer bunlar da bu kötülüğü aynen devam ettirirse o lanetin altına bunlar da girer. Ama dedeleri bunu yapmıştı diye bunlar me'lun olmaz. Onları affet ve onları kucakla diyor, ellerini tut. Şimdi biz kendi insanımıza nasıl yapacağız? Orada niye İslam'ı anlattın? Sheraton'da niye İslam'ı anlattın. Sheraton'un Allah'ı başka mı? Avcılar derneği çağırınca İslam'ı kim anlatacak? Sen gidip aniatsana. Nefesin yetmiyor değil mi? Sen orada oturup kalkmasını da bilmezsin. Onu söylemiyorsun, çünkü nefsin müsaade etmiyor. Çünkü orada kutsal adma soygun yok, sadece hizmet var. Gitmezsin! Sen gitsene, niye hepsine ben gidecekmişim? Benim boynumun borcu mu? İzbenden çıkıp sen gitsene! Gitmezsin, çünkü çıkarların uğruna Allah'ı camiye hapsedeceksin. Hani Allah mekândan münezzehti. Dört duvarın arasına Allah'ı nasıl hapsedeceksiniz? Dört duvarın arasına hapsedilen, Allah olmaz. O senin kliğinin şefi olur, ondan da kimseye hayır gelmez. Yedi asırdır gelmiyor işte.

Dedik ki, kıst adaleti, sonra istihkak adaleti yani cezada kanunîlik. Ceza da veraset ve intikal yok, oradan geldik bunlara. Dedesinin, babasının yaptığı ile oğlunu, torununu sorgulamak yok. Herkes kendi suçu ile sorgulanacaktır. Vahyîlik ilkesi bunu icap ettiriyor. Vahyîlik ilkesine göre Allah'ın belirtmediği haram olmaz. Mekruh dersin, tamam, onun kamu geniştir, birşey demem. Çirkin görülen şey demektir. Örfi mekruh vardır, şerî mekruh vardır, yani bakıyoruz bir alana ki kesin bir hüküm yok. Ne yapacağız? Demişler ki, şâibeli ise burada titiz davranıp bundan uzak duran takvayı korumuş olur. Ne güzeldir. Titiz davranmayı Allah Gafûr'ur Rahîm'dir, ben de bunu işlerim diyorsa, o da onun bileceği. Suçlayamazsın.

Şimdi bırakın bunları, kendilerinden düzinelerle haram ilave ettiler, Allah'ın haram dediği şeylere sıra yok. Bunlar nefes almayı da haram hale getirdi-

ler. Kendileri bir din kurdular Âkif'in dediği gibi. Bunun için biz diyoruz ki: "Şu Kur'an'ı Kerim'in kapakları arasında haram edilmeyen hiçbir şey haram değildir bu dinde." Resul'un haram dediği şeyler de o kapakların arasındadır. O halde dininizin haramını, helalini o Kitap'tan öğrenin. Havale etmeyin. Dinini şuna-buna havale ile kurtarmaya kalkanların evvela akılları bloke edilir, sonra da imanları ipotek altına gider. İmanları ipotek altına gidenlerin de Kur'an'ın cennetine gitmeleri mümkün değil. Onların gideceği yer olsa olsa otlak olur. Eh, o kadar da olsun!

İnsan hakları dedik. Bakın, bunların tepesinde insanın temizliği, insanın yaratılıştan temiz olma hakkı geliyor. İnsan doğuştan temizliğinin zirvesindedir. Hıristiyanlıkta olduğu gibi ezeli günahla yüzü kara olarak gelmez dünyaya. İnsan haklarından bahsetmek için evvela insanın doğuştan ak ve berrak olduğunu kabul gerekir. Niçin insan doğuştan günahkâr, alnı kara ilan ediyorlar? İnsan üzerinde hegemonya kursunlar diye. O alnı kara olacak ki, temizlensin diye birilerine sığınmak zarureti doğsun.

Öylesine sayıp geçiyorum. Vücudun dokunulmazlığı. Bakın insanlığın önünde, Allah'ın dini adına işlenen cinayetlere bakın. Mogadişu'da iki gün önce bir eşarp çaldı diye 19 yaşındaki çocuğun bir ayağını, bir kolunu kesmişler. O anda sokağın ortasında. İnadına işleniyor bunlar. Vücudun dokunulmazlığı nerede. Bu, işkencenin yokluğunu icap ettiriyor. Dedim, Hz. Peygamber'in sözünü "bir kuduz köpeğin cesedine bile tasallut ve tecâvüz yoktur" diyor. Allah bunu istemiyor.

Evet vücudun dokunulmazlığı hakkı. Türkiye o bakımdan çok kötü değil dedim ama birileri "hoca sen de idare-i kelam ediyorsun" diyor, der. Çünkü daha şurda dün denecek kadar yakın bir zamanda Sivas'ta 37 tane günahsız insanı yaktılar, Neron zulmü ile.

Neron zulmü ile. Bunların ölümü hak ettiğini var sayalım. Kur'an'ın insanı böyle mi öldürür, soruyorum size? Ölümü hak ettiklerini var sayalım -ki hepsi mazlumdur- böyle mi öldürülürler? Kan içmekle tatmin olan sadizimlerini kutsala fatura ederek din diye, cihat diye satıyorlar.

Allah, bunlardan bunun hesabını soracaktır. Bunları kıldıkları iki rekat namaz temizlemez. Kimi kandırılıyorsunuz siz? 21. yüzyılın eşiğinde, şu memleketin 37 tane insanı cayır cayır yakılır, etraflarında yamyam gibi sevinç dansları yapılır mı? Bunu insanlık taşır mı? Bu, ülkenin dinini insanlığın önünde savun-

ma hakkım bizim elimizden almaz mı? Söyleyin bana. Utanın bari. Deyin ki: "Bu, Allah'ın, Peygamber'in kabul etmeyeceği bir cürümdür, nasıl ohnuşa olmuştur." Böyle demiyor, bir de bunu Allah'ın rızasını kazanmanın alâmet-i fârikası sayıyor.

Evet, iftira ve ithamdan masuniyet, Kur'an'da yaklaşık 20 ayetle düzenlenmiştir. Kur'an'da insan hakları ile ilgili neler düzenlenmişse İslam dünyasında bunların tam tersi işliyor. İftira ve ithamdan masuniyet. Bakın şu İslam dünyasına, âdeta kitlelerin azığı, aşısı, ekmeğidir, onabuna iftira etmek, onu bunu çamurlamak. Bu ülkede de öyle. Bu ülkede "dine sahip çıkmak" adı altında kitlelere iftira, kitleleri imansız ilan etmek suretiyle particilik yapıp parsa toplayanlar var. Allah bunun hesabım soracaktır. Ona iftira, buna iftira, onu dinsiz ilan etmek, bunu imansız ilan etmek, ölüye-diriye küfür bunların biricik sermayesi olmuştur. Sonra da kalkmış "şer, haksızlık ve ahlaksızlık" üzere ittifak kurmuşlardır. Kur'an: "Şer, haksızlık, azgınlık ve kin üzerine yardımlaşmayın" (bk. Mâide, 2) diyor. Kitlelere iftira ile siyaset yapıp soma da kamu hakkı hırsızlıklarını örtmek için "el ele vermek" ve bunu bir zafer gibi lanse etmek, sonu hüsrarla bitecek bir hayalciliktir.

Peki bu hayalcilik nasıl yol alabiliyor? Alır! Alır, çünkü karşısında basîret ve samimiyet yok, gaflet ve hamakat var. Bir zalimi öbür zalimle tokatlamak da Allah'ın kanunlarından biridir. Kur'an'da bu açıkça verilmiştir. (bk. En'am, 129) Bunu sakın unutmayın. Bir zalimin "başarı"sı, başka zalimlerin tokatlanması için araç olarak kullanılır. İlahî tavır ve tarz bu.

Evet, tekrar iftiracılık meselesine dönelim. Dün alkışlarla Diyanet Reisi ilan ettiği Süleyman Ateş'i, ertesi gün, hesabına uymayan, siyasi yelpazesine gölge düşüren tavırlar sergiledi diye derhal kâfir ilan ediyor, aynı adamlar. Aynı ekip. Ne oldu, Süleyman Ateş ne yaptı? Söyler misiniz? Türk dilinin en güzel tefsirlerinden birini yazmış. Bu mu günahı? Ne yaptı Süleyman Ateş? Yıllarım İslam'ı anlatıp öğretmekle geçirmiş. Kişisel hataları, yorum hataları olabilir. Sizin imanınız ve vicdanınız sızlamıyor mu? Siz bu adamı reis diye getirdiniz Diyanet makamına oturtunuz, sonra da hakkında küfür fetvası verdiniz. Niye? Abbasiler'in İmam-ı Âzam'a yaptıklarında gerekçe ne idiyse burada da gerekçe o. Siyasetlerine âlet olmamak. İmam-ı Âzam Abbasiler'in siyasi hesaplarına evet dese, yanlarında yer alsa heykelini dikeceklerdi. Hayır dediği için hapse attı, orada da zehirlediler. Bu mel'un tabloyu tekrar tekrar niye yaşıyorsunuz Müslüman dünyaya? Onu öyle demiyor. Kitle bilmez bunu. Efendim, o tefsirinde

dedi ki, "Allah'a inanıp, sâlih amel de işlersen nüfus kağıdında ne yazarsa yazsın, cennete gidersin." Senin babanın malı mı cennet? Kur'an öyle diyorsa, Süleyman Ateş elbette söyler, söylemek borcundadır.

Fethullah Hoca kalktı: "La ilâhe illellah" diyen herkes cennete girecektir dedi. Söylediği hadis. Peygamber söylemiş, o da söyledi. Ne yapsın! Onun da üstüne yürüdüler. Yani kutsala fatura ederek kurdukları mel'un, şeytanî hegomonyaya bir fiske taş atamazsınız. Attınız mı azmış sürüler gibi kuduruyorlar. Dediye çok iyi etti. İslam tarihi boyunca binlerce insan o ayeti öyle anlamıştır. Hiçbiri öbürünü tekfir etmez.

Bunlar müteşâbih. Bunlar tekfir sebebi yapılır mı? Ehli sünnet itikadmm işte temel kabullerinden biri: "Nassın varlığını inkâr etmedikçe, nassa getirdiği yorum ne olursa olsun, bir insan tekfir edilmez." Allah'tan korkmuyor musun? Bunlar senin akidenin içinde var. Niye bunlara saygı duymuyorsun? Hani sen ehli sünnettin, hani ulemaya saygın vardı. **Muhammed Hamîdullah**: "Mirac, ruhsal bir hâdisedir; turistik seyahat değil." dedi diye, o azîz ve onurlu bilgini zındık ilan ediyor. Din adı altında örtülü şirk satan hurafe tüccarı gazete yapıyor bunu. Peki aynı şeyi, hem de daha sert ifadelerle, Hz. Âişe de söylüyor; ona da zındık desene! Yoksul insanları, "dine hizmet, huzûra hizmet, maneviyat" diye diye soy, sonra sırtını-keseni sağlamaştırınca, daha önce sövdüğün yayıncılar gibi, ekranda halt işle! Bu mu senin ahlakın ve imanın! Sen şu halinle Hamîdullah'i, Yaşar Nuri'yi, Süleyman Ateş'i ağzına nasıl alıyorsunuz? Seni gidi hokkabaz karun! Oturmuş tartışıyor: "Edison cennete gider mi, gitmez mi?" Edison cennete gitmeyebilir, senin gittiğin cennete tenezzül etmezse gitmez. Ona birşey demem.

Ama Allah'ın eğer Kur'an'ında vaat ettiği cennetse sözü edilen, gider o adam oraya. Muhammedi letâfetin, Muhammedi kemalin bir mertebesi var, onu inkâr eden kim? Ama o Muhammedi kemalin sultam olan Cenab-ı Resul: "Ben de kefilim ki kim "lâilâhe illellah" derse, Allah'tan başka mabud yoktur diye inanırsa, cennete gidecektir." buyuruyor. O öyle diyor da sana ne oluyor? Sen kimsin ki cennet kapısı kapatıyorsun? Ama cehenneme uğrayacak, bir hesap verecek, elbette! Acaba sen ne yapacaksın; otur onu düşün.

Bunu şimdi **Fethullah Hoca** ile Süleyman Ateş söyledi mi kıyamet kopuyor. Peygamber'in sözü. Üstelik Hz. Peygamber tek şartla bunu vermiştir. Ve Ebu Hureyre'yi gönderiyor, Medîne sokaklarında bağırtıyor, bunu ilan et halka diye. Hani sünnet vardı? Edepsiz seni. Bunlar ne oldu peki? Bunları keçi mi ye-

di? Bunları niye söylemiyorsun? Ne diyor Süleyman Ateş? İki tane ayet var. (Bakara, 62; Mâide, 69) Resulullah öyle diyor, Kur'an üç şart vermiştir. Resul özet olarak tek şartla veriyor bunu. Allah'a iman, âhirete iman ve amel-i sâlih/insanlığın hayrına değer üretmek. Amel-i sâlihi de oyuna getiriyorlar. Amel-i salih, kişinin şahsî ibadetleri değildir. Amel-i sâlih, kişinin kendisi dışındakilerin hayrına ürettiği değerlere denir. Amel-i sâlihi namazla, oruçla kapataamazsın. Şöyle sadede gel bakalım. Edison'un yaptığı, amel-i sâlih. Bu şartları taşıyorsa bir adam ve cennete giderse senin neyin kayboluyor? Sen niye insanların mutluluğundan bu kadar rahatsız oluyorsun? Kur'an cennetten bahsederken "eni, yerler ve gökler kadar" diyor. (Âli İmran, 133) Hududsuz demek. Peki, oraya birkaç kişi daha girse sizin ne kaybınız olur?

Rahatsız oluyor. Oraya illa kendi girecek. Niçin, biliyor musunuz? Cenneti seks oteli zannediyor, onun için başkasının girmesini istemiyor. Cenneti de et ve seks penceresinden seyrediyor.

Kur'an'ın Allah'ı, sex shop işletmiyor beyefendi! Adam ol bakalım. Allah orada çeşitli nimetlerle seni taltif edecek, ona hiçbir itirazımız yok. Bunun içinde kadın nimeti de varsa, elbette o da hayatın icaplarından, ona da bir şey demedik. Ama ona indeksleme bu işi. Ve bırak oraya bir kaç kişi daha girsin. Sen iman adamısın, Kur'an'ın insanısın, Allah'ın rahmetini dağıtmaya memursun, Allah'ın cennetinin kapılarına kilit vurmaya değil. Seni Allah cehennem zebanisi mi tayin etti?

İftira ve itham bu din tüccarlarının ana sermayesidir. Değer üretmezler, sadece söver, iftira ederler. Bunların baş iftiracılarından bazıları bugün TBMM üyesidir. Çocukluğundan beri namaz kılan ilim adamlarına, siyasetlerini eleştiriyorlar diye, "iyi tanırım, ahn secde görmemiştir" diyen **bir şerefsizlik timsali** iftiracı bunların kurmayları arasındadır. Bunları hangi tövbe temizleyecek?

Bir şeyi hatırlayın, başkalarını küfürle itham edenlerin namustan mahrum olduklarını derhal kavrayınız. İslam tarihinin Hz. Peygamber'den sonra en büyük insan olduğunu ittifakla tescil ettiği, şah-ı velâyet ünvanını verdiği **Hz. Ali**'yi de küfürle itham ederek, kâfir diyerek katlettiler. Aynı zihniyettir işte, aynı zihniyettir. Şimdi ne diyecek, yok o iyi adamın ama siz gene benim dediğimi dinleyin der mi? Yücelmek için nefsini arındırmak yerine başkalarının benliğine, şahsiyetine çamur sıçratmak. İşte, sebep bu. Post kavgasıdır. Post kavgası yapanlar da Allah'ın nimetinden şüphede olanlardır. Allah'tan şüphesi olmayanlar post kavgası yapmaz. Çünkü Allah'ın nimeti paylaştıkça çoğalır. Ne post

kavgası yapıyorsunuz? Bak ben bunlara karşı çıkıyorum. Ben bu ülkede ne zekat topluyorum ne fitre topluyorum ne vakıf yolu ile para topluyorum ne dernek yolu ile ne parti yolu ile ne şunla ne bunla. Benim bir şikâyetim yok da sana ne oluyor!

Zekatı toplarsın, onu toplarsın, bunu toplarsın. Topla, bir şey dediğimiz yok. Ama Allah'ın kullarını birbiriyle boğuşturma. Kadmm kulağından küpeyi, kolundan bileziği alıyor; her tarafta böyle kurmuşlar tezgâhı. Tamam, bir şey dediğimiz yok; çünkü ben inanıyorum ki, Allah'ın hazinesi vermekle bitmez. Tamam, otur oturduğun yere. Yaptığın bu düzenbazlığı bir de fazilet diye satma! Bunu yapmayanlar seni neden rahatsız ediyor?

"Bunlar insanların mallarını çeşitli oyunlarla yerler..." diyor Hakk'ın kitabı. (Tevbe, 34) Dini temsil edenler için kullanmıştır bunu. Tevbe Suresi'nin bir ayeti. "İnsanların mallarını çeşitli oyunlarla tıka basa yerlerler de insanları Allah'a götüreceğiz diye Allah'ın yolundan alıkoyarlar." Yedi asırdır İslam dünyasını tökezlettiniz, bu mantığı değiştirin, bu mantıkta eğer hayır olsaydı bugün biz bu hallerde olmazdık. Anlayın artık bunu. Bu hastalığa vücut veren mikrobu kendisidir sizin tavımız. Şimdi o mikrobu bu hastalığın tedavisi diye ortaya sürüyorsunuz. Bunu bu millet taşımaz artık. Yeter! Başka bir alternatif lazım. Onu üretmeye nefesleri yetmiyor. Egosunun alıştığında mahrum oldu mu kıyamet koparıyor. İşte itham ve iftiranın nedeni bu. Onun için Kur'an'ın anladığı mânada hukuk devletinde Kur'an'm ifadesi ile bühtân-ı azîm, büyük suç ve zulümlerden biri de kişilere itham ve iftiradır. İnsan haklarının en büyük ihlallerinden biridir. Kur'an, iftira suçunu işleyenlerin tanıklık haklarını ellerinden "ebediyyen" kaydıyla alıyor. O halde iftira suçu işlemiş bir adam kitlenin önüne çıkamaz. Kur'an'a inananlar bunu böyle bilmeli.

Tecessüs yasağı, gıybet yasağı, onun bunun ayıbını arama yasağı. İşte konut dokunulmazlığı, altı ayetle düzenleniyor Nur Suresi'nde. Ve nihayet inanç özgürlüğü. Nedir inanç özgürlüğü? Bakın bu ülkede iki zihniyetin sakatlığı var. Din ticareti yapanlara göre inanç özgürlüğü; onun kliğinin anladığı şekilde dini anlamaktır. O, özgürlük deyince onu anlar. Bir de laikliği din haline getirenler vardır. Onlara göre de İslam'ı yaşamamak özgürlüğüdür, özgürlük. Şunlardan bu milletin çektiği nedir? Birisi demeli ki, benim gibi inanmasan da özgürlüğün var, öbürü de demeli ki, benim gibi yaşamasan da özgürlüğün var. Hadise bu. Bu inanç özgürlüğünde Kur'an'ın dünyasında şu prensibin de altım çizmek lazım. Kur'an, cennetin yolunu en ideal mânada gösterir. Fakat in-

sanlara cehenneme gitme özgürlüğü de tanır. İşte bu. İnsana iki yol verdik biz diyor; ister ona gider, ister buna. "Dinde ikrâh yok" prensibini de koymuş. Cehenneme gitme özgürlüğü elinden alınan kişilerin gittiği yer Kur'an'ın cenneti değildir. Cehenneme gitme özgürlüğü olacak ki, kendi hür iradesi ile cemale ve kemale doğru gitti mi anlamı olsun. İşte o zaman Kur'an onu kucaklıyor.

Efendim, din içinde olanlara baskı vardır, din dışında olanlara yoktur diyor. Nereden çıkarıyorsun sen bunu? Ayet ortada. Bu böyle İsrailiyet rivayeti değil, palavra değil. Bu Allah'ın kelamı. "La ikrâhe fiddîn" diyor. O "fi"yi yutamazsın, orada, gözüne mi sokacaksın? Zarf edatıdır. Dinin içinde ikrâh yoktur. Evvela bu dinin içindeki insana ikrâh uygulayamazsın. Müslüman'a ikrâh uygulayam da dışarıdakine uygulamam. Ne yaparsın? Baskı uygularsın. Sokakta yemek yerken gördümse ramazanda döverim. Döversen, bu, dinsizlik olur. Yurtta gece saat 12'ye, 1'e kadar çalışmış zavallı çocuk iki büklüm yatmış, sabah namazına kalkamamışsa kahvaltı vermezsin ona, baskı uygularsın. O da ertesi gün cünup namaz kılar. Ne oldu şimdi? Bu namaz mıdır, musibet midir? Bak bakalım ikrâh geldi mi dinin içi ne oluyor? Çürüyor, çürüyor...

Dinin içi çürüyor evvela, irinleşiyor. Siz bir kitleyi ikrâha maruz bıraktınız mı o kitle ne olur? Riyaya teslim olur. "Müdür bey Cuma kılan adamdır" duyuldu mu, dairede yetmiş kişi abdestsiz namaza. Hoca, nereden çıkarıyorsun demeyin. Abdestsiz kıldığını bizzat söyleyenler var. O müdür bey gidip, öbürü geldi mi, Cuma'ya gidenler üç taneye düşüyor. Bu, sağlıklı bir din hayatı değildir. Riya galerisine sokulan kitleler, o galerinin sonuna gelseler bile oradan çıktıkları zaman, yolunmuş tavuğa dönerler. Uçacak halleri kalmaz. Türkiye, ne yazık ki, riya galerisine girdi. Yolunuyor. Gayret edin de galeriden çıktığımızda iyice tükenmiş olmayalım. Gelin, hep birlikte şov dinciliğinden ve bunun sağcı-solcu destekçilerinden Allah'a sığınalım.

Din hayatını riyadan temizlemek lazım. Hz. Peygamber: "Benim ümmetimi yıkacak olan gizli şirkin alâmetlerinden biri de riyakârlıktır" diyor.

Bu konuyu açarken daha ne demiş biliyor musunuz? Söyleyeyim. Hz. Peygamber'in sünneti sünneti diye kıyamet koparanlar da duysun. "Benim ümmetimin felaket alâmetlerinden biri de mescid süsleme yarışına girmeleridir." Çünkü riya vardır onun içinde. Kütüb-i Sitte'de bunlar. Temel Kavramlar kitabındaki mescit maddesini okuyun, onun altında kaynakları da vardır. Riya nedir, riya? Ruhu çürümüş birtakım değerlerin kadavralarının kitle tarafından sa-

dece yorulmak için taşınmasıdır. Hiçbir yere varmamız mümkün değil. Onun için evvela ikrâhı, baskıyı, manipülasyonu, cebri, akli bloke etmeyi, imam ipotek altına sokmayı dinin içinden temizleyip atmak lazım.

Hem ideal bir dünya özleyenler, hem insan haklarına, insanın mutluluğuna koruyuculuk, besleyicilik yapacak bir hukuk devleti özleyenler, hem bu ülkenin mutlu yarınlarının hayalini kuranlar; göstermeye çalıştığım Kur'an gerçekleriyle tanışıp kucaklaşmak, dost olmak zorundadırlar.